

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
VASA YRKESHÖGSKOLA
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Marika Sahlberg ja Marika Vesterkvist

RUOTSINKIELINEN KIELIKYLPY

VAASAN PÄIVÄKODEISSA

Vanhempien päätökseen vaikuttavat tekijät kielikylvyn valinnassa

Sosiaali- ja terveysala
2011

TIIVISTELMÄ

Tekijät	Marika Sahlberg ja Marika Vesterkvist
Opinnäytetyön nimi	Ruotsinkielinen kielikylpy Vaasan päiväkodeissa. Vanhempien päätökseen vaikuttavat tekijät kielikylvyn valinnassa
Vuosi	2011
Kieli	suomi
Sivumäärä	71 + 3 liitettä
Ohjaaja	Hans Frantz

Tutkimuksessa haluttiin tutkia Vaasassa ajankohtaista aihetta; ruotsinkielistä kielikylpyä. Vaasa on Suomen johtava kielikylpykaupunki ja kaupungissa on ollut ruotsinkielistä kielikylpytoimintaa vuodesta 1987 asti. Vaasassa pitkään vallalla ollut sisarusuoikeusperiaatetta on kritisoitu tasa-arvon vastaiseksi, joten vuodesta 2012 alkaen se ei ole enää voimassa. Edellä mainituista syistä johtuen tutkimusongelmaksi valikoitui vanhempien kielikylpypäätöksen valintaan vaikuttavien tekijöiden tarkastelu. Alatavoitteena tutkimuksessa tutkittiin vanhempien odotuksia lastensa ruotsin kielen taidoista päiväkodin jälkeen.

Tutkimus toteutettiin Vaasan ruotsinkielisissä kielikylpypäiväkodeissa kyselylomakkeiden avulla syyskuussa 2011. Tutkimukseen osallistuneet kielikylpypäiväkodit olivat Inkerinpuisto, Huvikumpu, Satamapuisto ja Pikku Kasarmi. Kaiken kaikkiaan kyselylomakkeita jaettiin päiväkoteihin 112 kappaletta ja täytettyjä lomakkeita saatiin takaisin 65 kappaletta. Tutkimuksessa käytettiin sekä kvalitatiivisia että kvantitatiivisia menetelmiä. Tutkimuksen tulokset analysoitiin aineistolähtöistä sisällönanalyyysiä ja tilastollisia menetelmiä käyttäen.

Tutkimuksen mukaan vanhempien päätökseen valita lapselleen kielikylpypäiväkoditi oli vaikuttavimpana tekijänä kielen oppimisen luonnollisuus ja helppous kielikylvyssä. Muita vaikuttavia tekijöitä olivat hyödyt tulevaisuudessa, paikkakunnan kaksikielisyys ja vanhemman sisaruksen aikaisempi osallistuminen kielikylpytoimintaan. Vanhemmat odottivat lapsensa ymmärtävän ruotsia ja osaavan tuottaa kieltä arkipäivän tilanteissa kielikylpypäiväkodin jälkeen. He myös toivoivat lapsensa pärjäävän koulussa kielikylpykielellä.

ABSTRACT

Author s	Marika Sahlberg and Marika Vesterkvist
Title	Swedish Language Immersion in Vaasa Day Care Centers. Factors Affecting the Decision of Parents Choosing Lan- guage Immersion
Year	2011
Language	Finnish
Pages	71 + 3 Appendices
Name of Supervisor	Hans Frantz

The aim of this bachelor's thesis was to research a topical issue in Vaasa: Swedish language immersion. Vaasa is a leading language immersion city in Finland and the language immersion method has been implemented since 1987. For a long time there has been a sibling right principle in Vaasa and that has been criticized for being anti-equal so from year 2012 it is no more valid. Because of the reasons mentioned above, the research problem was formed to view the factors affecting the decision of parents choosing language immersion. A sub-objective in the study was to research the parents' expectations for their children's Swedish skills after day care.

The study was carried out in Swedish language immersion day care centers in Vaasa in September 2011 with questionnaires. Language immersion day care centers that participated in the study were Inkerinpuisto, Huvikumpu, Satamapuisto and Pikku Kasarmi. All and all 112 questionnaires were delivered and 65 were received back. Both qualitative and quantitative methods were used in the study. The results of the study were analyzed by using material-based content analysis and statistical methods.

According to the study the most affecting factor that influenced the parents' decision to choose language immersion day care center for their children was learning the language easily and naturally in immersion. Other affecting factors were benefits in the future, bilingualism in the municipal and older siblings' earlier participation in language immersion. The parents' expectations after language immersion were that children could understand and produce Swedish in everyday situations. They also wished that their children would succeed in school with the immersion language.

Keywords Language immersion, early childhood education, learning a lan-
guage, second language

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO.....	9
2	KIELIKYLVYN HISTORIA	10
	2.1 Kielikylpy Kanadassa	10
	2.2 Kielikylvyn historia Suomessa	11
	2.3 Kielikylvyn historia Vaasassa.....	13
3	MITÄ ON KIELIKYLPY?.....	17
	3.1 Kielikylvyn eri muodot	17
	3.2 Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet	18
	3.3 Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet.....	19
4	KIELIKYLPYPÄIVÄKOTI TOIMINTAYMPÄRISTÖNÄ.....	22
	4.1 Kielikylvyn tärkeimmät periaatteet päiväkodissa.....	22
	4.2 Teorioita toisen kielen oppimiseen ja omaksumiseen	24
	4.3 Lapsen kielenkehitys kielikylpypäiväkodissa.....	25
	4.4 Vaasan kielikylvyssä toimivien lastentarhanopettajien koulutus	26
5	KIELIKYLPYOPETUS VAASASSA	28
	5.1 Vaasan kielikylpypäiväkodit.....	28
	5.1.1 Huvikummun päiväkotit.....	29
	5.1.2 Satamapuiston päiväkotit	30
	5.1.3 Pikku Kasarmin päiväkotit	31
	5.1.4 Inkerinpuiston päiväkotit.....	31
	5.2 Miten kielikylpyopetukseen haetaan?.....	32
	5.3 Vaasan kielikylpykoulut	33
	5.3.1 Keskuskoulu	34
	5.3.2 Merenkurkun koulu	35
6	TUTKIMUS	37
	6.1 Muut aiheeseen liittyvät alan tutkimukset	37
	6.2 Tutkimusongelma	39
	6.3 Kohderyhmä.....	39
	6.4 Tutkimusmenetelmä.....	40

6.5	Aineiston kerääminen	41
6.6	Tutkimuksen luotettavuus	42
7	TUTKIMUSTULOKSET	44
7.1	Vanhempien asuinaika Vaasassa ja kokemukset ruotsinkielestä.....	45
7.2	Taustekijät ennen kielikylvyn aloittamista	46
7.3	Vanhempien omistautuminen ja sitoutuminen lapsensa kielikylvyyn	49
7.4	Kielikylvyn valintaan vaikuttavat tekijät	50
7.5	Lapsen ruotsinkielen taito tällä hetkellä kielikylvypäiväkodissa.....	51
7.6	Vanhempien odotukset lapsen ruotsinkielen taidoista kielikylvypäiväkodin jälkeen.....	55
7.7	Vanhempien mielipiteet kielikylvystä	59
8	JOHTOPÄÄTÖKSET	62
9	POHDINTA.....	66
	LÄHTEET.....	68
	LIITTEET	

KUVIO- JA TAULUKKOLUETTELO

Kuvio 1. Lasten sukupuolijakauma Vaasan kielikylpypäiväkodeissa	s. 43
Kuvio 2. Kielikylpylasten vanhempien asuinaika Vaasassa	s.44
Kuvio 3. Lasten hoitopaikka ennen kielikylpypäiväkotiä	s.45
Kuvio 4. Ajankohta, jolloin päätös lapsen kielikylpyyn laittamisesta tehtiin	s.46
Kuvio 5. Miettivätkö vanhemmat lapsensa kohdalla tavallista esikoulua?	s.47
Kuvio 6. Noin kuukauden kielikylpypäiväkodissa olleiden tyttölasten vanhempien näkökulma kielen osaamisesta	s.50
Kuvio 7. Noin kuukauden kielikylpypäiväkodissa olleiden poikalasten vanhempien näkökulma kielen osaamisesta	s.51
Kuvio 8. Noin vuoden kielikylpypäiväkodissa olleiden tyttölasten vanhempien näkökulma kielen osaamisesta	s.52
Kuvio 9. Noin vuoden kielikylpypäiväkodissa olleiden poikalasten vanhempien näkökulma kielen osaamisesta	s.53
Kuvio 10. Noin kuukauden kielikylpypäiväkodissa olleiden tyttölasten vanhempien odotukset kielen osaamisesta päiväkodin jälkeen	s.54
Kuvio 11. Noin kuukauden kielikylpypäiväkodissa olleiden poikalasten vanhempien odotukset kielen osaamisesta päiväkodin jälkeen	s.55
Kuvio 12. Noin vuoden kielikylpypäiväkodissa olleiden tyttölasten vanhempien odotukset kielen osaamisesta päiväkodin jälkeen	s.56
Kuvio 13. Noin vuoden kielikylpypäiväkodissa olleiden poikalasten vanhempien odotukset kielen osaamisesta päiväkodin jälkeen	s.57

Kuvio 14. Mielenpitojen jakautuminen kielikylpyopetusta kohtaan

s.58

LIITELUETTELO**LIITE 1.** Tutkimuslupa-anomus**LIITE 2.** Tutkimuslupa**LIITE 3.** Saatekirje ja kyselylomake

1 JOHDANTO

Pohdimme sopivaa aihetta opinnäytetyöhömmе, ja päätimme tarttua juuri nyt erittäin esillä olevaan aiheeseen; ruotsinkieliseen kielikylpyyn. Vaasassa tälläkin hetkellä suurena kysymyksenä on lasten kielikylpyyn pääsy. Pitkään vallalla Vaasassa on ollut käytäntö sisarusoikeudesta: ”kun yksi perheen lapsista pääsi kielikylpyyn, pääsivät myös muut nuoremmat sisarukset sinne automaattisesti.” Käytäntöä on nyt kritisoitu, koska se sulkee pois monien muiden lasten pääsyn kielikylpyyn. Siksi päätimmekin valita opinnäytetyömme tutkimuksen aiheeksi sen, miksi vanhemmat haluavat lapsensa kielikylpyyn.

Kielikylpy sai alkunsa 1960-luvulla Kanadassa, vaikka merkkejä toisen kielen käytöstä ja opetuksesta on olemassa jo 3000 eKr. Suomeen kielikylpy rantautui ensimmäisenä Vaasaan Vaasan yliopiston professori Christer Laurénin toimesta vuonna 1987. Siitä lähtien Vaasa on toiminut johtavana kielikylvyn tutkimuksen ja seurannan keskuksena. 1990-luvun alussa kielikylpy levisi myös rannikko- ja pääkaupunkiseudulle.

Suomessa kielikylvyn opetus tapahtuu pääsääntöisesti varhaisena täydellisenä kielikylpynä. Tämä tarkoittaa sitä, että lapsen ollessa kielikylvyssä, on käytössä vain kielikylpykieli. Kouluun siirryttäessä äidinkielen ja muiden vieraiden kielten osuus opetuksessa lisääntyy vähitellen.

Tutkimuskohteeksi valittiin kaikki Vaasan ruotsinkielisten kielikylpypäiväkotien lasten vanhemmat. Vaasassa toimi syyskuussa 2011 neljä kielikylpypäiväkotiä; Inkerinpuisto, Huvikumpu, Satamapuisto ja Pikku Kasarmi. Tutkimus suoritettiin kyselylomakkeiden avulla ja ne jaettiin päiväkoteihin syyskuussa 2011. Kyselyssä pyrittiin selvittämään mitkä tekijät vaikuttavat vanhempien päätökseen valita lapselleen kielikylpypäiväkoti tavallisen päiväkodin sijaan. Kyselyn tarkoituksena oli myös selvittää millaisia odotuksia vanhemmilla on lapsensa kielen osaamisesta kielikylpypäiväkodin jälkeen.

2 KIELIKYLVYN HISTORIA

Historia kertoo, että ensimmäisiä merkkejä toisen kielen opetuksesta on havaittavissa jo noin 3000 eKr. Tällöin Persialahden rannalla asuvat sumerit joutuivat luovuttamaan vähitellen vallan akkadeille. Akkadit kuitenkin ymmärsivät sumerien kulttuurin merkityksen, ja tekivät paljon työtä sen eteen, että he oppisivat sumerien kielen. (Laurén 2000, 49–50.)

Myöhemmin samaa käytäntöä ovat käyttäneet egyptiläiset 3000–2100 eKr. sekä roomalaiset toisella vuosisadalla ennen ajanlaskun alkua. Roomaan ja joihinkin muihin merkittäviin kaupunkeihin perustettiin kaksikielisiä kouluja, joissa oli osattava latinan kielen lisäksi kreikkaa, jos halusi antaa itsestään sivistyneen kuvan. Kouluissa opiskeltiin lukemaan ja kirjoittamaan molemmilla kielillä ja kumpaakin kieltä varten oli oma opettaja. Lisäksi koulussa opetettiin geometriaa, matematiikkaa ja musiikkia. Tästä syystä kyseistä opetusmuotoa voitiin kutsua kielikylvyksi. (Laurén 2000, 50–53.)

2.1 Kielikylpy Kanadassa

Varsinainen kielikylpy sai kuitenkin alkunsa Kanadassa 1960-luvulla Montrealin esikaupungissa Saint-Lambertissa. Kanadassa on aina ollut käytössä kaksi eri kieltä; englanti ja ranska, mutta maa muuttui virallisesti kaksikieliseksi 1960-luvulla. Vanhemmat, jotka asuivat englanninkielisellä alueella, tunsivat, että ranskan kielen opetus oli riittämätöntä omien lasten menestystä ja tulevaisuutta työelämässä ajatellen. Ensimmäinen vanhempainkokous asiaa koskien pidettiin vuonna 1963, mutta ensimmäinen kielikylpyryhmä aloitti toimintansa vasta kaksi vuotta myöhemmin. (Laurén 2000, 60.)

Näiden kahden vuoden aikana Kanadan koululautakunta ehti hylätä aloitteen ja jätti moneen vanhempien aloitteeseen vastaamatta. Koululautakunnan pyytäessä tutkijoilta kannanottoa kielikylvyn toimivuudesta, ainoastaan kaksi antoivat positiivisen arvion kielikylvyn toiminnasta. Suurin osa asiantuntijoista oli sitä mieltä, että lasten olisi vaikea omaksua äidinkieltään ja, että kielikylpy soveltuisi vain lahjakkaille lapsille. (Laurén 2000, 60–61.)

Vanhemmat ottivat asian itse hoitaakseen ja lautakunnan miettiessä kielikylvyn hyötyjä ja haittoja, vanhemmat vastasivat kielikylpykokeilun pedagogiikasta ja rahallisesta tuesta. Ensimmäisenä kielikylpyopettajana toimi Èvelyne Billey-Lichon. Häntä pidettiin tehtävään sopivana, sillä hän oli kotoisin Ranskasta, eikä osannut lainkaan englantia. Tämän takia ei ollut sitä ongelmaa, että Billey-Lichon ryhtyisi kielikylpylasten tulkiksi. Kielikylpykokeiluun suhtauduttiin aluksi hyvin varautuneesti, eivätkä vanhemmat asettaneet Èvelyne Billey-Lichonille erityisiä vaatimuksia, koska sen onnistumisesta ei ollut takeita. (Laurén 2000, 60–63.)

Kokeilun aikana ranskan kielikylpyopettaja kuitenkin totesi, että kielikylpyoppilailta oli huomattavasti parempi suullinen kielitaito kuin tavallista esikoulua käyneillä oppilailta. Tällöin lautakunta alkoi suhtautumaan kielikylpytoimintaan positiivisesti, ja toiminta saikin luvan jatkaa normaali kouluissa aina vuoden kerrallaan. Nykyään koko Kanadassa on tarjolla kielikylpyopetusta, ja noin kymmenesosa kanadalaisista kouluikäisistä lapsista opiskelee kielikylpyryhmässä. (Laurén 2000, 61–63.)

2.2 Kielikylvyn historia Suomessa

Ruotsinkielinen kielikylpytoiminta levisi ympäri rannikkoa ja pääkaupunkiseutua 1990-luvun alussa Vaasassa saatujen hyvin kokemusten myötä. Turussa kielikylpytoiminta alkoi heti Vaasan jälkeen ja ensimmäinen ryhmä aloitti Kellonsoittajan päiväkodissa 1980-luvun lopussa. Nämä pienet koululaiset aloittivat koulunkäynnin kielikylpyluokassa syksyllä 1992. (Turun kielikylvyn infisivut 2011.)

Ensimmäinen yksityinen kielikylpypäiväkoti avattiin Espoossa Tapiolaan jo syksyllä vuonna 1990 (Mård 1996b, 71). Toinen pääkaupunkiseudun kielikylpyryhmä aloitti Helsingissä Brita Maria Renlundin päiväkodissa elokuussa vuonna 1991. Tämä kielikylpypäiväkoti poikkesi muista siinä, että useimpien tässä ryhmässä olevien lasten ikä oli niinkin varhainen kuin 3 vuotta. Näin nuorille ei ollut aikaisemmin järjestetty kielikylpytoimintaa Suomessa eikä muualla maailmassa. Nuoresta aloituksesta johtuen nämä lapset olivat kielikylvyssä siihen saakka kunnes menivät kouluun eli noin neljä vuotta, kun taas muissa kielikylpypäiväkodeissa lapset ovat 1-2 vuotta ennen koulun aloittamista. (Nuolijärvi 1996, 59.)

Syksyllä, vuonna 1991 Kokkolan Hakalahden päiväkodissa oleva suomenkielinen puolipäiväosasto muutettiin kielikylpyryhmäksi. Kielikylpyryhmä sai alkunsa vanhempien aloitteesta ja heidän kiinnostuksestaan antaa lapsilleen mahdollisuus oppia ruotsin kieltä. (Kokkolan kaupunki 2011.) Vuotta myöhemmin kielikylpyopetus aloitettiin Pietarsaassa. Pietarsaari poikkeaa muista kielikylpyä tarjoavista kaupungeista siinä, että siellä järjestetään kielikylpyopetusta molemmilla kotimaisilla kielillä ainoana paikkakuntana Suomessa. (Kielikylpykoulu 2010.)

Hyvinkäälle perustettiin syksyllä vuonna 1992 skolförening-yhdistyksen toimesta kokopäiväinen kielikylpyryhmä, Hyvinge språkbadsdagem (Folkhälsan 2010). Kirkkonummella lapset aloittivat kielikylvyn samana vuonna elokuussa, Ravalsin päiväkodissa ja ensimmäiseen ryhmään osallistui 15 lasta (Kirkkonummeen kielikylpy ry 2011). Kauniaisissa kielikylpyopetusta taas on järjestetty vuodesta 1994 lähtien Sanssinpellon päiväkodissa (Mäntymäen koulu 2011). Vantaalla Koskikujan päiväkodissa on toiminut kielikylpyryhmä Svamparna vuodesta 1994. Kielikylpytoiminta on tarkoitettu 6 -vuotiaille lapsille ja ryhmässä aloittaa vuosittain vähintään 20 lasta. (Vantaa 2011.)

Porvoossa valtuustoaloite kielikylvyn aloittamisesta oli tehty vuonna 1991. Sosiaalilautakunta suhtautui kielikylpytoiminnan aloittamiseen positiivisesti ja tarjosi työntekijöilleen mahdollisuuden osallistua Vaasan yliopistossa tarjolla olevaan koulutukseen. Kielikylpytoiminta alkoi osapäiväisenä muutamaa vuotta myöhemmin Keväkummun päiväkodissa elokuussa vuonna 1994. Porvoossa lapset aloittavat kielikylvyn 6-vuotiaana, mutta myös 5-vuotiaita on otettu ryhmään mukaan, mikäli paikat eivät ole täyttyneet 6-vuotiaista. Kielikylpy toiminta muuttui osapäiväisestä kokopäiväiseksi vuonna 1999. (Porvoon kielikylpy ry 2010.)

Järvenpäähän perutettiin yksityinen päiväkotitoiminta Papegojan vuonna 1997 vanhempien toivomuksesta. Föreningen Folhålsan i Träskända r.f. oli aikaisemmin järjestänyt kerran viikossa kielisuihkutapaamisia ja toimintaan osallistuneiden lasten vanhemmat toivoivat ryhmän jatkumista. Päiväkodissa toimivan esiopetusryhmän lapset jatkavat opiskeluaan suomenkielisessä koulussa, koska Järvenpäässä ei tällä

hetkellä ole ruotsinkielistä kielikylpykoulua. (Kielikylpypäiväkoti Papegojan 2011.)

Kielikylpytoiminta alkoi Sipoossa Leppätien päiväkodissa vuonna 2007. Silloin kielikylpyä oli ainoastaan yhdessä 21 lapsen ryhmässä. Seuraavana vuonna aloitti toinenkin kielikylpyryhmä ja toiminta laajeni toiseen päiväkotiin. Nykyään molemmissa päiväkodeissa toimii kaksi 21 lapsen ryhmää. Lapset aloittavat kielikylvyn jo 3-vuotiaina ja jatkavat päiväkodissa aina esikouluun asti. Aivan Leppätien päiväkodin vieressä sijaitsee suomen ainoa ”puhdas” kielikylpykoulu, jossa kaikki oppilaat ovat kielikylpyläisiä. (Niemi 2011.)

2.3 Kielikylvyn historia Vaasassa

Kanadalaisen mallin mukainen kielikylpy saapui Suomeen Christer ja Ulla Laurénin tutustuttua ohjelmaan 1970-luvun lopulla Kanadassa. Laurén piti Kristiinankaupungissa joulukuussa vuonna 1985 juhlapuheen, jossa hän toi esille ajatuksen siitä, että Suomessa ei hyödynnetä tarpeeksi maan kaksikielisyyttä, jonka voisi mahdollistaa esimerkiksi kanadalaismallinen kielikylpy. Vaasalainen sanomalehti Pohjalainen kirjoitti aiheesta koko sivun haastattelun, jonka pohjalta kiinnostus kielikylpyä kohtaan heräsi. (Laurén 2000, 80.)

Aloitteen ruotsinkielisen kielikylvyn aloittamisesta Vaasassa teki joukko poliittisesti aktiivisia naisia vuonna 1986, minkä jälkeen kielikylpy on levinnyt muualle Suomeen, usein juuri vanhempien aloitteesta. Kielikylpy sai kunnan sykäyksen syksyllä 1987, kun neuvottelut valtiollisten ja paikallisten viranomaisten kanssa saatiin päätökseen ja saatiin lupa ministeriöltä. (Laurén 2000, 80.)

Suomen ensimmäisen kielikylpyryhmän aloittamispaikaksi valittiin Kappelinmäen kaupunginosa Vaasassa. Paikan valitsemiseen vaikuttivat muun muassa alueen vahva suomenkielisyys, päiväkodin ja koulun lyhyt välimatka toisistaan sekä päiväkodin ja koulun johtohenkilökunnan kiinnostus asiaa kohtaan. Päiväkodin kielikylpyryhmässä oli 25 6-vuotiasta lasta ja kielikylpyohjelman muodoksi valittiin varhainen täydellinen kielikylpy. Lapset jatkoivat kielikylpyopetusta päiväkodin jälkeen Kappelinmäen koulussa. Lapsia valitessa kielikylpyohjelmaan heihin koh-

distui vain kaksi odotusta; he eivät saisi osata puhua ruotsia ja, että ryhmään valitaisiin suunnilleen yhtä monta tyttöä ja poikaa. (Laurén 2000, 82, 95.) Nykyään Vaasassa käytetään kielikylpyoppilaiden suhteen seitsemää valintakriteeriä, joita ovat esimerkiksi se, että lapsen kotona ei puhuta ruotsia ja perhe on valmis jatkaamaan kielikylpyopetusta koko peruskoulun ajan. (Varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunta 2011.)

Kappelinmäen päiväkodissa kielikylpykokeilu oli määräaikainen käsittäen ainoastaan kaksi peräkkäistä ikäluokkaa. Kappelinmäen päiväkoti ei pystynyt näiden kahden vuoden jälkeen enää ottamaan vastaan kielikylpyryhmää koulun tilojen pienuuden vuoksi. Vanhemmat vaativat, että kielikylpyopetuksen tulisi saada jatkua, ja näin kielikylpyopetuksen sijoittamista tuli miettiä uudelleen. Sopivaksi vaihtoehdoksi valikoitui Keskuskoulu ja sen läheisyydessä sijaitseva Inkerinpuiston päiväkoti. Kielikylpytoiminnan siirtyessä Kappelinmäeltä keskustaan, oli luovuttava ajatuksesta, että opetusta tarjotaan ainoastaan voimakkaalla enemmistökielialueella. (Vartio 1996, 52.)

Vuonna 1989 Vaasassa ei aloittanut yhtäkään uutta kielikylpyryhmää. Välivuoden jälkeen, vuonna 1990 aloitti Inkerinpuiston päiväkoti toimintansa kielikylpypäiväkotina ja sen jälkeen on joka vuosi tässä päiväkodissa aloittanut uusi kielikylpyryhmä. Kielikylvyn suuren suosion vuoksi vuonna 1993 aloitti toimintansa toinen kielikylpyryhmä Kustaanlinnan päiväkodissa, joka sijaitsi myös Keskuskoulun lähetyvillä. Inkerinpuiston ja Kustaanlinnan päiväkodeista kielikylpyoppilaat siirtyivät Keskuskouluun ja ensimmäinen kielikylpyluokka aloitti siellä opiskelunsa vuonna 1991. (Vartio 1996, 52.)

Ensimmäinen kielikylpyryhmä oli tarkoitettu 6-vuotiaille lapsille, vähitellen kuitenkin todettiin, että lapsen on otollisempaa aloittaa kielikylpy jo viiden vuoden iässä. Vuosina 1994–1999 aloitti Vaasassa aina kaksi kielikylpyryhmää, toinen, joka oli tarkoitettu 5-vuotiaille ja toinen, joka oli suunnattu 6-vuotiaille. Vuodesta 2001 lähtien ovat lapset aloittaneet kielikylpytoiminnan viiden vuoden iässä. (Södergård 2002, 9.)

Yleisesti ottaen kielikylpykokeilu sai alusta alkaen Vaasassa positiivisen vastaanoton, mutta lehtien yleisönosastoille kirjoiteltiin myös negatiiviseen sävyyn. Epäilykset kohdistuivat suurimmaksi osaksi lasten kielellisten ja kulttuurillisten identiteettien kehitykseen. Vaasan ensimmäisen kielikylpypäiväkodin opettajavaliintaan olivat vaikuttamassa Christer Laurén, sosiaalivirasto sekä lasten vanhemmat. Valintakriteerinä opettajalle oli muun muassa se, että hänen tulisi olla joko kaksikielinen tai ruotsinkielinen, joka osaa hyvin suomea. Lisäksi opettajalta vaadittiin luovaa ilmaisua, jotta hän osaisi selventää puhettaan ilmein ja elein. Pätevän opettajan löydyttyä Laurén piti hänelle kielikylpyyn liittyvän täydennyskoulutuksen, jonka pohjalta hän sai valmiudet toimia ensimmäisenä kielikylpyopettajana. (Laurén 2000, 82–84.)

Ensimmäisen kielikylpyryhmän mennessä kouluun, olivat kouluviranomaiset sitä mieltä, että oppilaiden oli opittava lukemaan ja kirjoittamaan sekä ruotsin- että suomenkielellä yhtä aikaa. Kanadalainen kielikylpymalli ei tukenut kyseistä periaatetta lainkaan, vaan piti sitä enemmänkin haitallisena. Nopeasti kouluviranomaiset kuitenkin ymmärsivät, että on oppilaiden edun vastaista opettaa heille kahta kieltä samanaikaisesti ja siitä luovuttiin. Tutkittaessa ensimmäisen kielikylpyryhmän kielitaitoa kielikylpykielen hallinnassa, näkyy yllä olevan kokeilun malli heikentävänä tekijänä verrattaessa muihin heidän jälkeensä aloittaneisiin kielikylpyryhmiin. (Grandell 1996, 101.)

Vaasan yliopiston Pohjoismaisten kielten laitos on ollut alusta asti mukana kielikylvyn tutkimisessa ja seurannassa. Laitokseen rekrytoitiin nuori tutkija Siv Björklund vuonna 1987, kun koko kielikylpytoiminta oli vasta saanut alkunsa. Björklundin johtamasta kielikylvyn seuranta- ja tutkimusprojektista kehittyi kymmenen vuoden kuluessa kielikylvyn ja monikielisyyden tutkimuskeskus. (Laurén 2000, 89.)

Alusta alkaen myös opettajat, sosiaaliviranomaiset, vanhemmat, koululaitos ja tutkimusprojektin edustajat muodostivat kuukausittain kokoontuvan joukon, joka seurasi käytännön toimintaa. Tapaamisissa vaihdettiin muun muassa kuulumisia tutkimustuloksista, opettajatilanteista sekä jatkokoulutuksista. Tasaisin väliajoin kokoontuva seurantaryhmä pystyi näin puuttumaan nopeasti esiin tuleviin ongel-

miin ja kysymyksiin. (Laurén 2000, 89–90.) Tutkijat ovat alusta asti myös toteuttaneet tutkimuksia luokkahuoneessa, ja näin he ovat saaneet paremman kuvan testitulosten ymmärtämiseen (Södergård 2002, 40).

Vuonna 1992 Vaasaan perustettiin myös Kielikylpy-yhdistys yhdyssiteeksi opettajien, viranomaisten, kielikylpylasten ja –vanhempien ja tutkijoiden välille. Yhdistys on mukana kehittämässä kielikylpytoimintaa sekä myöntää rahallisia avustuksia esimerkiksi oppilaiden leirikouluihin sekä opettajien täydennyskoulutuksiin. Yhdistykseen voivat liittyä kaikki kielikylpytoiminnasta kiinnostuneet. (Vaasan kielikylpy-yhdistys r.y. 2009.)

3 MITÄ ON KIELIKYLPY?

Kielikylpy tulee englanninkielisestä sanoista language immersion. Sillä tarkoitetaan sellaista kielenomaksumisen mallia, jossa vieraan kielen oppiminen tapahtuu mielekkäissä ja luonnollisissa kommunikaatiotilanteissa. Voidaankin sanoa, että lapsia ”kylvetään” vieraalla kielellä. (Vehmakoski 2006, 7.)

Kielikylpy nähdään myös sateenvarjoterminä, jonka alle on sijoitettu erilaisia kielikylpyohjelmia. Jako eri kielikylpyohjelmiin tapahtuu muun muassa iän perusteella; milloin lapsi aloittaa kielikylvyn sekä kuinka kauan lapsi on mukana kielikylpy-toiminnassa. (Baker 2006, 245.) Nämä ohjelmat eroavat toisistaan tiettyjen erityispiirteiden perusteilla, jotka vaikuttavat osaltaan muun muassa kielikylpyohjelmien opetukseen ja suunnitteluun sekä kielikylvyn tehokkuuteen. (Harju-Luukkainen 2010, 9.)

3.1 Kielikylvyn eri muodot

Kielikylpyopetus voidaan jakaa karkeasti neljään eri muotoon. Näistä varhainen täydellinen kielikylpy on havaittu parhaimmaksi ja tehokkaammaksi kielikylpymenetelmäksi. Lapset aloittavat Suomessa kielikylvyn yleensä 3-6-vuotiaina, mikä tarkoittaa sitä, että päiväkodissa ollessaan lapsen kanssa käytetään vain kielikylpykieltä. Lapsen astuessa koulutielle äidinkielen ja vieraiden kielten osuus opetuksessa kasvaa pikku hiljaa, jolloin lapsen ollessa viimeisillä alaluokilla kielikylpyopetusta on vain noin puolet koko oppimäärästä. (Harju-Luukkainen 2007, 120.)

Joissain yhteyksissä käytetään myös varhaista osittaista kielikylpyä. Se poikkeaa varhaisesta täydellisestä kielikylvystä ainoastaan kielen opetukseen käytetyn ajan suhteen. Kielikylpytoimintaa voidaan suorittaa myös viivästytytyn kielikylpyperiaatteen mukaan. Tällöin kielikylpykieli otetaan mukaan opetukseen oppilaan ollessa neljännellä tai viidennellä luokalla. Tässä kielikylpymallissa oppilaat oppivat lukemaan omalla äidinkielellään, mutta heille saatetaan antaa myös opetusta kielikylpykielessä ennen todellisen kielikylvyn alkamista. Harvinaisin käytetty kieli-

kylpymenetelmä on myöhäinen kielikylpy. Tässä menetelmässä kielikylpykieli otetaan opetukseen mukaan vasta alakoulun lopussa tai yläkoulun alussa. (Harju-Luukkainen 2007, 120–121.)

3.2 Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden tarkoituksena on edistää varhaiskasvatuksen yhdenvertaisuutta ja ohjata kehittämistä koko Suomessa. Pääperiaatteina on myös lisätä varhaiskasvatushenkilöstön ammatillista osaamista, vanhempien osallisuutta lapsensa päivähoidon palveluissa sekä moniammatillista yhteistyötä eri palvelujen kesken, joilla tuetaan perhettä ja lasta ennen lapsen oppivelvollisuuden alkamista. Varhaiskasvatusta ohjataan sekä kunnan omilla että valtakunnallisilla asiakirjoilla, joita ovat esimerkiksi lasten päivähoidoa koskevat lait ja asetukset. (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2005, 7–8.)

Varhaiskasvatus on käytännössä pienten lasten eri elämänpiireissä tapahtuvaa kasvatuksellista vuorovaikutusta, jonka päämääränä on edistää lasten tasapainoista kehitystä, kasvua ja oppimista. Tarvitaan kiinteää yhteistyötä, kasvatuskumppanuutta, vanhempien ja kasvatuksen ammattilaisten kesken, jotta yhteinen kasvatustehtävä muodostaa lapsen kannalta parhaimman mahdollisimman kokonaisuuden. Varhaiskasvatus koostuu kasvatuksen, hoidon ja opetuksen kokonaisuudesta ja se on tavoitteellista ja suunnitelmallista vuorovaikutusta, jossa keskeiseen merkityksen nousee lapsen omaehtoinen leikki. (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2005, 11.)

Varhaiskasvatuksen päätavoitteena on edistää lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia. Päätavoitteen saavuttamiseksi lapsen toimintaa ja terveyttä vaalitaan ja kaikista perustarpeista huolehditaan. Tällöin lapsi kokee, että hänet hyväksytään omana itsenään, häntä arvostetaan ja hän saa vahvistusta omalle itsetunnolleen. Jokainen lapsi kohdataan yksilönä, jolloin kasvatuksessa otetaan huomioon lapsen persoonallisuus ja perhekulttuuri. (Varhaiskasvatussuunnitelma 2005, 15.)

Varhaiskasvatus tapahtuu fyysisten, psyykkisten ja sosiaalisten tekijöiden ympäristössä. Varhaiskasvatusympäristön tavoitteena on herättää lapsissa kokeilunha-

lua, uteliaisuutta ja mielenkiintoa sekä kannustaa lasta toimimaan ja ilmaisemaan itseään. Ympäristön avulla lapsi muodostaa kuvan ympäröivästä maailmasta ja omasta paikastaan siinä. Tässä prosessissa korostuu kielen merkitys ja se saa keskeisen aseman. Kieli tukee lapsen kommunikaation ja ajattelutoimintojen kehitystä sekä on perustana oppimisvalmiuksille. (Varhaiskasvatussuunnitelma 2005, 17, 19.)

Lapselle ominaisia tapoja toimia ja ajatella ovat liikkuminen, leikkiminen ja tutkiminen sekä eri taiteenalueisiin liittyvä ilmaiseminen. Nämä otetaan aina huomioon varhaiskasvatuksen toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Lapsen ominaisiin toiminnan tapoihin liittyvät myös sisällölliset orientaatiot. Sisällölliset orientaatiot muodostuvat matemaattisesta-, luonnontieteellisestä-, historiallis-yhteiskunnallisesta-, esteettisestä-, eettisestä- ja uskonnollis-katsomuksellisesta orientaatiosta. Orientaatioiden tarkoituksena on pyrkiä turvaamaan lapselle maailmasta syntyvän kuvan eheys, monipuolisuus ja kokonaisvaltaisuus. (Varhaiskasvatussuunnitelma 2005, 20, 26.)

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet toimivat pohjana kuntien tehdessä omia varhaiskasvatussuunnitelmiaan. Kunnan varhaiskasvatussuunnitelmissa määritellään, millaisia alueellisia, seudullisia ja yksityiskohtaisia suunnitelmia kunnassa tehdään ja miten ne tarkistetaan sekä vahvistetaan säännöllisesti. Varhaiskasvatussuunnitelma toimii keskeisenä henkilöstön työmenetelmänä sekä on kunnallisen varhaiskasvatuksen ohjauksen väline. Tämän lisäksi päiväkodit tekevät omat yksikköään koskevat varhaiskasvatussuunnitelmat, joissa otetaan huomioon lapsiryhmä, toimintaympäristö ja toimintaolosuhteet. Myös jokaiselle päivähoitossa olevalle lapselle laaditaan varhaiskasvatussuunnitelma yhteistyössä vanhempien kanssa ja sen toteutumista arvioidaan säännöllisesti. Suunnitelman perusteella päiväkodin työntekijät voivat toimia johdonmukaisesti ja lapsen yksilölliset tarpeet huomioiden. (Varhaiskasvatussuunnitelma 2005, 32–33, 43.)

3.3 Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet

Esiopetus koostuu yhteiskunnan perusarvoista ja sen tehtävänä on edistää eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä edistää lapsen kasvua ihmisyy-

teen. Esiopetuksen päätehtävänä on edistää lapsen kasvu-, kehitys- ja oppimisedellytyksiä ja se takaa lapsille tasavertaiset mahdollisuudet oppimiseen ja koulun aloittamiseen. Opettajien, huoltajien sekä esiopetuksen toteuttamiseen osallistuvan henkilöstön tulisi yhdessä kantaa vastuu lapsen säännöllisestä osallistumisesta esiopetukseen, jotta päästäisiin asetettuihin tavoitteisiin. Esiopetuksessa tehdään myös yhteistyötä lasten kasvua ja kehitystä tukevien toimijoiden kanssa, joita ovat esimerkiksi perusopetus, varhaiskasvatus sekä sosiaali- ja terveystoimi. (Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2010, 6–7, 10.)

Jokaisella lapsella Suomessa on oikeus maksuttomaan esiopetukseen, joka järjestetään oppilaiden edellytysten ja ikäkauden mukaisesti. Esiopetusympäristöllä tarkoitetaan fyysistä, sosiaalista, psyykkistä, emotionaalista ja kognitiivista ympäristöä, jonka tulee olla turvallinen ja ilmapiiriltään ystävällinen sekä kunnioittava. Esiopetus perustuu leikinomaiseen toimintaan, jonka tavoitteena on vahvistaa lapsen myönteistä minäkuvaa sekä kehittää hänen oppimaan oppimisen taitojaan. Lisäksi lapsi oppii pohtimaan oikeaa ja väärää ja hänen toimimisensa vastuuntuntoisena yhteiskunnan jäsenenä vahvistuu. Esiopetuksessa kiinnitetään myös huomiota lapsen kieli- ja kulttuuri-identiteetin vahvistamiseen ja kehittymiseen. (Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2010, 7, 9–10.)

Esiopetuksen keskeiset sisältöalueet ovat kieli- ja vuorovaikutus, matematiikka, etiikka ja katsomus, ympäristö- ja luonnontieto, terveys, fyysinen ja motorinen kehitys sekä taide ja kulttuuri. Laadukkaan ja monipuolisen esiopetuksen edellytyksenä lapsen näitä aineita opiskellessa on saada ohjausta ja tukea kaikkina esiopetuksen päivinä. Jos lapsi tarvitsee yleisen tuen lisäksi säännöllisesti enemmän tukea, on hänellä mahdollisuus saada tehostettua tai erityistä tukea sekä oppivelvollisuutta on mahdollisuus pidentää. (Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2010, 12–17, 20–22, 31.)

Esiopetuksen opetussuunnitelma toimii pohjana kuntien paikallisissa opetussuunnitelmissa. Paikallisten opetussuunnitelmien tulee kuvata kasvun ja oppimisen tuki, sen muodot, yleiset tavoitteet ja yhteistyö päiväkodin ja perheen sekä muiden toimijoiden välillä. Jokaiselle lapselle tehdään myös päiväkodin ja vanhempien kanssa yhteistyössä yksilöllinen esiopetuksen opetussuunnitelma, jonka on tarkoi-

tus kuvata lapsen oppimisen ja kasvun etenemistä sekä siihen tarvittavaa tuen määrää. Suunnitelma antaa sekä opettajalle että vanhemmille tietoa siitä, miten lasta voisi parhaiten tukea kasvu- ja oppimisprosesseissa. (Esiopetuksen opetus-suunnitelman perusteet 2010, 25–26.)

4 KIELIKYLPYPÄIVÄKOTI TOIMINTAYMPÄRISTÖNÄ

Päiväkodin tarkoituksena on antaa lapselle mahdollisuus oppia ja harjoitella uusia taitoja, joita tarvitaan ennen varsinaisen koulun aloittamista. On selvää, että päiväkotiaikana koetuilla uusilla kokemuksilla on huomattava merkitys lapsen mukautumiselle koulumaailmaan sekä pitkälle tulevaisuuteen. Kielikylpypäiväkodilla on tavallisesta päiväkodista poiketen kaksi tehtävää; sen lisäksi, että lapsen tulee oppia paljon uusia hyödyllisiä tietoja ja taitoja, joita hän tulee tarvitsemaan tulevaisuudessa, tulee hänen myös omaksua kokonaan uusi kieli. (Harju-Luukkainen 2007, 123.)

Kielikylpypäiväkodin arki on pääpiirteiltään melko samantapaista kuin suomenkielisessä päiväkodissa. Näin ollen ruokailu, aamupiiri, ulkoilu ja leikkituokiot rytmittävät päiväkodin arkea. Poikkeuksena on se, että kielikylpypäiväkodin työntekijät eivät pysty yhtälailla kielellisesti auttamaan lasta ymmärtämään päiväkodin eri tilanteita ja tapahtumia. (Lindfors 2011.)

4.1 Kielikylvyn tärkeimmät periaatteet päiväkodissa

Kielikylvyssä on huomattavasti monia sille ominaisia tavoitteita ja periaatteita, jotka heijastuvat kielikylpypäiväkodin arkeen ja tätä kautta myös didaktiikkaan eli kielen opetukseen. Yksi tärkeimmistä periaatteista on kielikylvyn vapaaehtoisuus, eli perheet saavat itse vapaasti valita, laittavatko he lapsensa kielikylpypäiväkotiin, vai tavalliseen päiväkotiin. On myös merkittävää, että lapsilla on kielellisesti samat lähtökohdat, joka siis tarkoittaa sitä, että lapset eivät osaa ruotsia ennen kielikylvyn aloittamista. Kun lapset ovat kielellisesti samalla tasolla, helpottaa se kielikylpyopettajien työtä, mutta sen lisäksi sillä on myös merkitys lasten motivaatioon kielikylpykieltä kohtaan ja itsetunnon kehittymiseen. (Harju-Luukkainen 2007, 124.)

Kielikylpyohjelman ohjaavana ajatuksena on, että lapsi ei osaa ruotsia, mutta lasten äidinkielen osaamiselle ei ole määritelty mitään vähimmäisvaatimuksia. Tutkimusten valossa on kuitenkin osoitettu, että äidinkielen hallitseminen on yhteydessä uuden kielen omaksumiseen. (Harju-Luukkainen 2007, 124.)

Kielikylpy on tarkoitettu kaikille lapsille, minkä takia oppimiseen liittyvät ongelmat eivät ole esteenä kielikylpyyn osallistumiselle. Tutkimuksissa taas on havaittu, että kielikylpyyn osallistuvilla erityisoppilailta ei näyttäisi olevan heikompia oppimistuloksia, jos opetuksen suunnittelussa otetaan huomioon lapsen erityisvaatimukset. Kielikylvyssä kielen omaksuminen tapahtuu luonnollisissa tilanteissa, eli kielikylpykieli toimii opettamisen välineenä. Tästä syystä kielikylpyopettajat pyrkivät luomaan mahdollisimman monipuolisia kommunikaatiotilanteita, jotka mahdollistavat lapselle kattavan sanavaraston ja kielitaidon. (Harju-Luukkainen 2007, 125.)

Kielikylpypäiväkoti kielenoppimisympäristönä pyrkii luomaan olosuhteet, jotka ovat hyvin lähellä äidinkielen oppimisolosuhteita. Näin ollen kielikylpy eroaa perinteisestä kielenopiskelusta siinä, että perinteisessä opetuksessa kieli on tavoite, kun taas kielikylvyssä se on tavoitteen lisäksi myös opetuksen väline. (Harju-Luukkainen 2007, 125–126.) Kielikylvyssä noudatetaan kuitenkin samoja varhaiskasvatussuunnitelmia kuin tavallisissakin päiväkodeissa. Näin kielikylpylapselle asetetaan samat tiedolliset ja taidolliset tavoitteet kuin muillekin päiväkotilapsille Suomessa. (Lepistö & Saha 2011.)

Kielikylvyssä pidetään kiinni periaatteesta ”yksi kieli, yksi aikuinen”. Kielikylpyopettaja käyttää lapsen kanssa kommunikoidessaan ainoastaan kielikylpykieltä, mutta ymmärtää myös lapsen äidinkieltä. Tällöin lapsella on myös mahdollisuus puhua omaa äidinkieltään kommunikaatiotilanteissa. (Lämsä 2006, 15.) Lapselle annetaan aikaa kielikylpykielen tuottamiseen, eikä virheisiin kiinnitetä huomiota negatiivisella tavalla, vaan lasta ohjataan tavoitteellisesti oikeaan suuntaan. Näin aikaansaadaan lapselle turvallisuuden tunne, jolloin hän rohkenee ilmaista itseään ja tuottaa uutta kieltä. Kielikylpyopetuksessa kiinnitetäänkin suuri huomio siihen, että lapset ymmärtävät ensin kuulemansa ennen kuin alkavat itse tuottamaan vierasta kieltä. (Harju-Luukkainen 2007, 126.)

Kielikylvyssä lapsi harjoittelee kuullun ymmärtämistä luonnostaan päiväkodin arjessa erilaisten eleiden, ilmeiden ja apuvälineiden, kuten kuvakorttien avulla (Harju-Luukkainen 2007, 125). Apuvälineitä käytettäessä on kuitenkin otettava huomioon, että ensin kertoo esineestä tai kuvasta ja vasta tämän jälkeen konkreet-

tisesti esittelee sen lapselle. Tällöin esineen ruotsinkielinen nimi jää lapselle paremmin mieleen. Jos taas ensimmäiseksi näyttää kuvan tai esineen ennen kuin nimeää sen, on vaarana se, että se rekisteröityy lapsen mieleen hänen omalla äidinkiellellä. (Mård 1996a, 42.)

Lapsen aloittaessa kielikylvyn, on useissa päiväkodeissa otettu käyttöön niin sanottu ”pehmeä lasku”, jossa lapselle annetaan mahdollisuus rauhassa tutustua uuteen kieleen. Osa päiväkodeista käyttää apuvälineenä suomea puhuvaa käsinukkea, josta on apua muun muassa ongelmatilanteiden selvittämiseen ja tärkeiden asioiden sisäistämiseen, jotka ovat välttämättömiä päiväkodin arjen sujumisen kannalta. Yleensä käsinukkea hyödynnetään vain ”pehmeän laskun” ajan. (Harju-Luukkainen 2007, 127–128.)

4.2 Teorioita toisen kielen oppimiseen ja omaksumiseen

Aikojen saatossa on moneen kertaan yritetty ymmärtää miten ihminen oppii uuden kielen ja mitkä asiat siihen vaikuttavat. Kielitaitoa on kuvattu kahdella käsitteellä; oppiminen ja omaksuminen. Kielen omaksumisessa viitataan oppimisprosessin tiedostamattomaan puoleen eli tällöin ihminen omaksuu uuden kielen luonnollisessa ympäristössä ja hän ei tiedosta tapahtumaa. Kielen oppimisessa taas painotetaan tietoista prosessia eli ihminen oppii uuden kielen ohjatuissa kielenoppimistilanteissa kielioppisääntöjen avulla. (Laurén 2008, 16–17.)

Kielen omaksumisen ja oppimisen taustalla ovat muun muassa Noam Chomskyn, J. B. Watsonin ja Jean Piagetin luomia teorioita. He ovat yrittäneet luoda selitysmalleja siitä kuinka ihmisen toisen kielen kehitys tapahtuu. Noam Chomskyn mukaan kielen oppiminen tapahtuu synnynnäisen universaalien kieliopin avulla. Lapsilla on ikään kuin synnynnäisiä malleja muodostaa kieliopillisesti oikeita lauseita, vaikka he olisivat aikaisemmin vain kuulleet puutteellisesti muotoiltuja lauseita ja ilmaisuja. Chomsky uskoi, että on olemassa kaikkia kieliä koskevia muuttumattomia periaatteita eli periaatteita. Periaatteet ovat sovellettavissa yksittäisiin kieliin parametrin avulla. Parametri voi esimerkiksi ilmaista onko subjektin käyttö tarpeellista. Jotkut kielet vaativat aina subjektin, kun taas toisissa se voidaan jättää pois. Teoria on tarkoitettu pääasiassa selvittämään ensikielen oppimista, mutta

sitä on myös käytetty toisen kielen oppimisen tutkimuksissa. (Laurén 2008, 18–19, 21.)

J. B Watson uskoi kielen kehittymisen taas tapahtuvan puhutun kielen ja toiston eli ärsykereaktioteorian avulla. Lapsi kuulee ympäristössään tiettyä kieltä ja tällöin hän alkaa matkia kuulemaansa. Kun lapsi palkitaan oppimisesta, hän alkaa toistaa käytöstään. Näin lapsi oppii pikku hiljaa kehittämään kieleensä erilaisia malleja ja rutiineja. (Södergård 2002, 20.)

Jean Piaget selittää lasten kielenkehitystä sisäisten mallien eli skeemojen avulla. Lapsen mielessä syntyy käsitys oman toiminnan seurauksesta ja niiden avulla lapsi alkaa ohjata kielenkehitystään. Skeemat kuitenkin muuttuvat assimilaation ja akkommodaation mukaan. Assimilaatio tarkoittaa sitä, että uusi tieto sulautuu vanhaan tietoon, esimerkiksi lapsi oppii, että aakkosissa kirjainten a, b ja c jälkeen tulee d-kirjain. Akkommodaatio taas tarkoittaa mukautumista eli uusi tieto kumoo vanhan tiedon ja syntyy uusi sisäinen malli esimerkiksi lapsen opetellessa uutta kieltä. (Laine & Vilkkö-Riihelä 2005, 64–65.)

4.3 Lapsen kielenkehitys kielikylpypäiväkodissa

Kielikylvyn työskentelytavat ovat ajan kuluessa muuttuneet opettajakeskeisestä työskentelystä lapsikeskeisempään opetukseen. Aikuisella on kuitenkin suuri rooli kielen oppimisessa, koska hän määrittelee didaktiset valinnat, jotka vaikuttavat suurelta osin lapsen oppimiseen. Lisäksi työntekijät toimivat kielellisinä malleina, joihin lapset samaistuvat. Työntekijöiden onkin kiinnitettävä huomiota hyvään kielenhallintaan, selkeään ääntämiseen ja monipuoliseen kielen käyttöön. Kielikylpyopettaja voi tukea lapsen kielen omaksumista joko tiedostamattomasti eri tilanteissa, spontaanisti, tai voi olla, että kielen tukemisella on jokin etukäteen suunniteltu tavoite tai päämäärä. Yhtenä keinona on elekielen; kuten ilmeiden, eleiden, pantomiimin ja äänenpainon hyödyntäminen, jotta lapsi voisi helpommin ymmärtää viestin sisällön. Toisena merkittävänä keinona ovat päiväkodin rutiinit. Rutiinit, kuten aamupiiri, ruokailu ja ulkoilu ovat jokapäiväisiä tapahtumia ja näissä tilanteissa lapsi kuulee toistuvasti samaa sanastoa. Lopulta hän oppii yhdistämään sanastoa esineisiin ja tapahtumiin. (Harju-Luukkainen 2007, 132–134.)

Kielikylpyopetuksessa tulee ottaa huomioon erilaiset oppijat, jotta kaikilla olisi yhtäläiset mahdollisuudet oppia uusi kieli. Tämä tapahtuu vaihtelevien opetusmenetelmien ja tehtävien avulla. Lisäksi päiväkodeissa voidaan käydä läpi ruotsinkielen sanastoa erilaisia teemoja apuna käyttäen. Aluksi teemat keskittyvät lapsen ja hänen lähiympäristöönsä, jonka jälkeen lapsen sanavaraston kehittyessä, vähitellen aletaan käydä läpi muita teemoja ja aiheita. Teematyöskentelyn tärkeimpänä periaatteena on se, että uusi tieto täydentää vanhaa; näin ollen rakentuu silta aikaisemmin opitun ja uuden tiedon välille. (Harju-Luukkainen 2007, 134–135.)

Päiväkodin työntekijöiden yhtenä olennaisena tehtävänä on lasten kannustaminen kommunikointiin, jolloin lapsi otetaan kommunikaatiotilanteissa huomioon aktiivisena osapuolena. Työntekijä voi esimerkiksi esittää lapselle kysymyksen: ”Haluatko leikkiä legoilla vai pikkuautoilla?” ja samanaikaisesti näyttää legoja ja pikkuautoja, tällä tavoin lapsi saadaan sujuvasti keskustelun toiseksi aktiiviseksi osapuoleksi kuin oltaisi kysytty vain: ”Kuka haluaa leikkiä legoilla?” (Harju-Luukkainen 2007, 135.)

Lapsen kielenkehityksen kannalta on tärkeää muistaa myös leikin merkitys. Lapsi oppii leikkiessään uusia sanoja ja pääsee kokeilemaan ikätovereidensa kanssa jo opittua kieltä. Kielen omaksumista voidaan helpottaa myös visualisoinnin avulla, esimerkiksi käyttämällä PCS-kuvakortteja, jotka selventävät sanojen merkitystä. Lapset pitävät lisäksi riimeistä ja loruista, etenkin niissä esiintyvien rytmien vuoksi. Yhtenä keinona on myös satujen ja tarinoiden kertominen lapselle sekä lapsen itse tuottamat kertomukset. (Harju-Luukkainen 2007, 136.)

4.4 Vaasan kielikylvyssä toimivien lastentarhanopettajien koulutus

Vaasan kielikylvyssä toimivat lastentarhanopettajat ovat saaneet tavallisen lastentarhanopettajan koulutuksen. Osa heistä on suorittanut Vaasan yliopiston kielikylvyn ja monikielisyyden keskuksessa täydennysopintoja kielikylpyopetusta varten. Vaasassa työskentelevien lastentarhanopettajien kohdalla pyritään siihen, että he ovat äidinkieleltään ruotsinkielisiä, mutta osaavat kuitenkin hyvin suomea. Osa Vaasassa työskentelevistä lastentarhanopettajista on kaksikielisiä, tai heidän ruot-

sin kielen taito on riittävän vahva, jotta he ovat päteviä työskentelemään kielikylvyn parissa. (Lepistö & Saha 2011.)

Vaasan yliopisto tarjoaa kielikylvyn varhaiskasvatuksen parissa työskenteleville lyhyen perusopinnon, monikielisyyden opintokokonaisuuden, joka koostuu yhteensä 25 opintopisteestä. Halukkailla on myös mahdollisuus suorittaa perusopintojen lisäksi aineopintoja 35 opintopisteen verran. Perusopintojen opintopisteet koostuvat kielikylvyn perusteista, kielenomaksumisesta ja monikielisyydestä, kieltenopetuksesta ja kaksikielisestä opetuksesta sekä kielikylpytutkimuksesta- ja opetuksesta. (Vaasan yliopisto 2008.)

Mikään muu paikkakunta Suomessa ei tarjoa vastaavanlaista koulutusta, ja sen voidaankin sanoa olevan ainutlaatuinen. Monikielisyys koulutusta kehitetään jatkuvasti yhdessä koulujen ja päiväkotien kielikylpyryhmien kanssa tehtävässä yhteistyössä. Opintokokonaisuudessa paneudutaan yhdessä teorian ja käytännön kautta monikielisyteen. Koulutuskokonaisuus antaa hyvän pohjan monikielisuuden tutkimiselle ja jatko-opinnoille. (Vaasan yliopisto 2008.)

Kielikylpyopettajien suuren pedagogisen ja kielellisen roolinsa takia järjestetään Vaasan yliopistossa säännöllisesti lisäkoulutuksia. Vuodesta 1991 lähtien Vaasan yliopistoon kuuluva Lévon-instituutti on järjestänyt täydennyskoulutuksia, joissa kielikylvyn parissa työskenteleville tarjotaan tietoa kielen omaksumiseen, käytännön työskentelyyn kielikylvyssä sekä annetaan vastauksia monikielisuuden teoreettisiin kysymyksiin. (Mård 1996a, 33.) Vaasan yliopisto järjestää myös kerran vuodessa opintomatkan joko Suomessa tai ulkomailla olevaan kielikylvyntoimintayksikköön. Lisäksi Vaasan kielikylpypäiväkodit ovat tiiviissä yhteistyössä Kokolan ja Pietarsaaren kielikylpypäiväkotien kanssa. He tapaavat toisensa kerran vuodessa ja vaihtavat kokemuksia ja mietteitä kielikylpyyn liittyen. (Lindfors 2011.)

5 KIELIKYLPYOPETUS VAASASSA

Vaasassa on ollut kielikylpyopetusta jo vuodesta 1987 lähtien. Sen suosio on kasvanut tasaisesti vuosien kuluessa ja aluksi kielikylpyopetusta annettiin kokeilumuotoisena toimintana Kappelinmäen päiväkodissa. (Laurén 2000, 82.) Nykyään Vaasassa kielikylpytoimintaa toteuttaa neljä päiväkotiä ja kaksi koulua. (Vaasa 2011a.)

Vaasassa on vuoteen 2011 asti ollut kielikylpypäiväkodeissa yhtenä valintakriteerinä etusija lapsella, jonka sisarus on tai on ollut kielikylvyssä. Varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunnan päätöksellä 7.9.2011 on sisarus oikeus poistettu, koska se on Suomen perustuslaissa määritellyn yhdenvertaisuus periaatteen vastainen. Ne perheet, joissa tällä hetkellä lapsi on kielikylvyssä, ovat oikeutettuja sisarus oikeuteen vuoteen 2016 loppuun asti. (Varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunta 2011.)

5.1 Vaasan kielikylpypäiväkodit

Vaasassa toimii neljä kielikylpypäiväkotiä; Pikku Kasarmi, Inkerinpuisto, Huvikumpu ja Satamapuisto. (Vaasa 2011a.) Kaikissa näissä kielikylpyopetus toteutetaan varhaisen täydellisen kielikylvyn periaatteita noudattaen (Harju-Luukkainen 2007, 120). Vaasan kaikki kielikylpypäiväkodit noudattavat valtakunnallisia ja kunnallisia varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmia. Kielikylpypäiväkotien esi-kouluryhmissä on käytössä sama opetusmateriaali, poikkeuksellisesti Pikku Kasarmin päiväkodissa on kokeilussa uudempaa materiaalia. (Lepistö & Saha 2011.) Kielikylpypäiväkotien toiminnan suunnittelussa otetaan huomioon suomalaisten juhlapyhien lisäksi myös ruotsinkieliset juhlat (Hernberg-Mandell & Nissi 2011).

Ennen päiväkodin alkua päiväkodin työntekijät käyvät kotikäynneillä kielikylpyyn valittujen lasten luona, myös vanhemmille järjestetään infotilaisuus, jossa kerrotaan päiväkodin toiminnasta ja yleisistä periaatteista. Lapset pääsevät tutustumaan päiväkotiin yhdessä vanhemman kanssa, ja tämän tutustumiskäynnin aikana henkilökunta puhuu poikkeuksellisesti suomea lapselle. (Hernberg-Mandell

& Nissi 2011.) Inkerinpuiston kielikylpypäiväkoti poikkeaa muista päiväkodeista siinä, että he eivät tee kotikäyntejä lasten koteihin ennen kielikylpytoiminnan alkamista, eivätkä järjestä vanhemmille erillistä infotilaisuutta, vaan lapset pääsevät yhdessä vanhempien kanssa tutustumaan pienryhmissä päiväkodin tiloihin ja toimintaan. Tutustumiskäynnin aikana henkilökunta puhuu lapselle ruotsia ja vanhemmille suomea. (Lindfors 2011.)

Ensimmäisten viikkojen aikana lapsille opetetaan päiväkodin rutiinit ja lapset saattavatkin olla hämmentyneitä siitä, että päiväkodissa henkilökunta käyttää ainoastaan ruotsin kieltä. Nopeasti lapset kuitenkin oppivat uusia sanoja sekä niiden merkityksiä ja lähtevät kehittämään omaa ruotsin kielen taitoaan. (Hernberg-Mandell & Nissi 2011.)

Kielikylpytoimintaa ei tarjota Vaasassa maahanmuuttajalapsille siitä syystä, että kielikylpyyn valitseminen edellyttää lapselta täydellistä suomen kielen hallintaa. Vaasan kielikylpypäiväkodeissa on suhteellisen harvinaista, että lapsi lopettaa kielikylvyn ja siirtyy tavalliseen ryhmään. Yleisin syy tähän kuitenkin on lapsen äidinkielen hallinnan vajavuus. (Lepistö & Saha 2011.) Erityislapset voivat kuitenkin yhtä lailla osallistua kielikylpyopetukseen kuten muutkin lapset, mikäli heillä ei ole äidinkielessään kielenkehityksen viivästyksiä. (Hernberg-Mandell & Nissi 2011.)

Kielikylpylapsilla on mahdollisuus olla 5-vuotiaina päivähoitossa kello 6.30–17.00 välisenä aikana. Lapsen täyttäessä 6 vuotta, siirtyy hän esikouluopetukseen. Esikoulutoimintaa järjestetään kello 9.00–13.00 välillä. Jokaisella lapsella on oikeus maksuttomaan esiopetukseen, mutta lapset voivat olla päivähoitossa myös ennen ja jälkeen esiopetuksen. Tämä tarkoittaa sitä, että lapset ovat saman henkilökunnan opetuksessa kaksi vuotta. (Hernberg-Mandell & Nissi 2011.) Lapsia näissä päiväkodeissa on yhteensä 112 ja aikuisia työskentelee 16 henkilöä.

5.1.1 Huvikummun päiväkot

Huvikummun päiväkodissa on ollut kielikylpytoimintaa vuodesta 1991 lähtien. Tällä hetkellä päiväkodissa toimii yksi kielikylpyryhmä, ja toiminnassa on muka-

na 21 lasta. Ryhmässä työskentelee kolme aikuista, heistä kaksi on koulutukseltaan lastentarhanopettaja ja kolmas on lastenhoitaja. Päiväkodissa on tänä syksynä 2011 5-vuotiaiden lasten ryhmä. Huvikummun päiväkodissa toimii myös kaksi suomenkielistä ryhmää, toinen 3-5-vuotiaille ja toinen esikouluikäisille. (Hernberg-Mandell & Nissi 2011.)

Kaksi suomenkielistä ryhmää ja kielikylpyryhmä ovat yhteistyössä yhteisten lauluhetkien myötä. Huvikummun päiväkodissa ei ole erityisiä painopisteitä kielikylpyopetuksen lisäksi. Siellä käytetään paljon kielikylpylle ominaisia apuvälineitä, kuten kuvia, toistoa ja teemaopetusta. (Hernberg-Mandell & Nissi 2011.)

5.1.2 Satamapuiston päiväkot

Vuodesta 2004 lähtien on Satamapuiston päiväkodissa järjestetty lapsille kielikylpytoimintaa. Itse talo on rakennettu vuonna 1860 ja se on toiminut muun muassa kuvernöörin asuntona, tullina sekä sotasairaalana. Päiväkotitoiminta rakennuksessa on aloitettu vuonna 1952 ja tällä hetkellä siellä toimii kaksi lapsiryhmää, toisessa on suomea puhuvat 3-6-vuotiaat lapset, ja toinen on kielikylpyryhmä. Kielikylpyryhmässä työskentelee kaksi lastentarhanopettajaa ja yksi lastenhoitaja ja lapsia on 21. Satamapuiston kielikylpylapset ovat tänä syksynä esikouluikäisiä, ja menevät ensi vuonna kouluun. (Lepistö & Saha 2011.)

Satamapuiston keskeisen sijainnin ansiosta päiväkodissa painotetaan luontoa, rakennettua ympäristöä, kulttuurikasvatusta sekä Vaasan historiaa. Näiden lisäksi kielikylpyryhmässä painotetaan mediakasvatusta, joka näkyy esimerkiksi lasten kanssa tehtyinä elokuvina ja tarinoina. Tässä kielikylpypäiväkodissa vältetään kuvien käyttöä apuvälineinä, sen sijaan enemmän keskitytään toistoon, elekieleen ja näyttelemiseen sanojen selvittämisen tueksi. Vanhemmat ottavat aktiivisesti osaa päiväkodin arkeen; päiväkodissa toimiikin muutaman kerran vuodessa kokoontuvat yhdysvanhemmat, jotka suunnittelevat perheiden yhteistä toimintaa. (Lepistö & Saha 2011.)

5.1.3 Pikku Kasarmin päiväkoti

Vaasan uusin kielikylpypäiväkoti Pikku Kasarmi on toiminut vuodesta 2007 lähtien. Päiväkodissa toimii kaksi 14 lapsen kielikylpyryhmää, jossa kummassakin on yksi lastentarhanopettaja ja yksi lastenhoitaja. Tällä hetkellä päiväkodin kielikylpylapset ovat esikouluikäisiä. Kielikylpyryhmien lisäksi päiväkodissa toimii kolme muuta ryhmää; 0-5-vuotiaille ruotsinkielisille tarkoitettu sisarusryhmä, 0-4-vuotiaiden sisarusryhmä ja 3-5-vuotiaiden suomenkielinen ryhmä. Ensi syksystä lähtien Pikku Kasarmin kielikylpyryhmät muuttuvat 21-paikkaisiksi ja siirtyvät toimimaan Satamapuistoon ja lisäksi Inkerinpuistoon perustetaan kolmas kielikylpyryhmä. (Westersten-Blom 2011.)

Pikku Kasarmin päiväkodissa painopistealueina ovat liikunta, musiikki, monikielisyys ja luonto. Kielikylpyryhmissä on käytössä erilaisia apuvälineitä, jotka helpottavat ruotsin kielen oppimista, kuten piktokuvat, kehonkieli, eleet ja ilmeet, toisto sekä esineiden ja asioiden nimilaput. Yhteistyö päiväkodin ja kodin välillä on tiivistä, mutta erityisesti lastentarhanopettajat sekä vanhemmat kokevat, että taksilla päiväkotiin kulkevien esikoululaisten suhteen yhteistyö jää välillä vähäiseksi, kun päivittäisiä tapaamisia ei enää ole. Siitä syystä onkin koottu neljän vanhemman ryhmä, joiden tarkoituksena on suunnitella perheiden yhteistä toimintaa. (Westersten-Blom 2011.)

5.1.4 Inkerinpuiston päiväkoti

Inkerinpuistossa on ollut kielikylpytoimintaa jo vuodesta 1990 lähtien. Syksystä 2011 alkaen on Inkerinpuistossa toiminut kaksi kielikylpyryhmää suuren kysynnän vuoksi. Yhteensä Inkerinpuiston kielikylpypäiväkodissa on 42 lasta, eli kummassakin ryhmässä on 21 lasta ja he ovat kaikki 5-vuotiaita. Molemmissa ryhmissä työskentelee kaksi lastentarhanopettajaa ja yksi lastenhoitaja. Inkerinpuistossa toiminnan painopisteitä kielikylpyopetuksen lisäksi ovat leikki ja liikunta, monikulttuurisuus, omatoimisuuteen ohjaaminen ja ympäristökasvatus. Päiväkodin muita tavoitteita ovat oppimaan innostava oppimisympäristö, onnistumisen elämykset, itsetunnon vahvistaminen, erilaisuuden hyväksyminen, ryhmässä toimiminen sekä hyvä yhteistyö kodin ja päiväkodin välillä. (Lindfors 2011.)

Inkerinpuiston päiväkodissa käytetään kielen tukemisen apuvälineinä konkreettista materiaalia, kuten kuvia ja esineitä sekä kehonkieltä. Lisäksi päiväkodissa on nimilapuilla nimetty erilaisia esineitä ja huonekaluja herättääkseen lapsissa mielenkiintoa. Usein lapset kysyvätkin henkilökunnalta ”mitä tuossa lukee?” ja kirjoittelevat omatoimisesti paperille sanoja nimilappuja mallinaan käyttäen. Päiväkodin työntekijät kokevat lasten kannustamisen kielikylpytoimintaan haasteena, mutta suurena apuna on tuki vanhemmilta, jotka ovatkin erittäin motivoituneita ja kiinnostuneita lastensa arjesta päiväkodissa. (Lindfors 2011.)

5.2 Miten kielikylpyopetukseen haetaan?

Kielikylpyyn haetaan Vaasassa lapsen ollessa 5-vuotias. Hakemuksen voi täyttää sähköisesti Internetissä tai tavallisena paperiversiona ja se tulee toimittaa halutun kielikylpypäiväkodin johtajalle. (Vaasa 2011b.) Vaasassa kielikylpyopetukseen osallistumiseen on vuoteen 2011 asti ollut kuusi valintakriteeriä. Nämä alla olevat kriteerit pätevät niissä perheissä, joissa lapsi on tällä hetkellä kielikylvyssä eli he ovat oikeutettuja sisarus-oikeuteen vuoteen 2016 loppuun asti. (Varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunta 2011.)

1. ”Lapsen vanhempien äidinkieli ei ole ruotsi eikä kotona puhuta ruotsia.
2. Lapsi tulee jatkamaan kielikylpyopetuksessa.
3. Asuinpaikka ei aseta rajoituksia Vaasan kaupungin rajojen sisäpuolella.
4. Vanhemmat hoitavat kuljetuksen päiväkotiin.
5. Etusija lapsella, jonka sisarus on / on ollut kielikylvyssä.
6. Arpa ratkaisee kaikkien loppujen osalta.” (Varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunta 2011.)

Mikäli lapsi ei tule valituksi kielikylpypäiväkotiin, siirtyy hän toissijaiseen vaihtoehtoon, mikä tarkoittaa yleensä sitä, että päiväkodissa ei ole kielikylpytoimintaa, ja se sijaitsee asuinpaikan lähiympäristössä. (Vaasa 2011b.)

Uusia kielikylpyoppilaita kuitenkin koskevat eri valintakriteerit. Varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunta on päätöksellään, 7.9.2011, poistanut viidennen, sisarus-oikeutta koskevan valintakriteerin, koska se on Suomen perustuslaissa määritellyn

yhdenvertaisuus periaatteen vastainen. Seuraavat valintakriteerit koskevat lapsia, jotka aloittavat kielikylpyopetuksen vuonna 2012 tai myöhemmin:

- ”1. Asuinpaikkana on Vaasa
2. Lapsen vanhempien äidinkieli ei ole ruotsi eikä kotona puhuta ruotsia
3. Lapsi tulee jatkamaan kielikylpyopetuksessa (perusopetuksessa)
4. Vanhemmat hoitavat kuljetuksen päiväkotiin
5. Lapsen äidinkieli on suomi tai lapsi omaa hyvät suomen kielen taidot (laaja sanavarasto)
6. Mikäli hakijoita on enemmän kuin paikkoja, kaikki paikat arvotaan. Ilman kielikylpypaikkaa jääneet jäävät arvonnassa mukaisessa järjestyksessä varasijalle eli ns. jonotuslistalle
7. Mikäli kielikylpypaikkoja vapautuu, täytetään ne jonotuslistan mukaisessa järjestyksessä. Jonotuslistaa pidetään voimassa kaksi vuotta.” (Varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunta 2011.)

5.3 Vaasan kielikylpykoulut

Kielikylpypäiväkodin jälkeen kielikylpytoimintaa jatketaan Vaasan Keskuskoulun alakoulussa ja yläkoulu suoritetaan Vaasan Merenkurkun koulussa. Vuodesta 2012 lähtien myös Länsimetsän koulu tulee ottamaan vastaan yhden kielikylpyluokan, joka opiskelee koulussa kaksi ensimmäistä vuotta. Näiden kahden vuoden jälkeen oppilaat siirtyvät opiskelemaan Keskuskouluun. Tämä siis tarkoittaa sitä, että tulevaisuudessa Keskuskoulussa tulee opiskelemaan aina ensimmäisellä ja toisella luokalla kaksi ryhmää ja kolmannesta luokasta lähtien ryhmiä on kolme aina alakoulun päättymiseen asti. (Kaskela-Nortamo 2011.)

Kielikylpyopettajat kokevat opettamisen mielenkiintoiseksi ja antoisaksi, mutta myös haastavaksi. Heidän opettamisalueensa voidaan sanoa olevan hyvin laaja muun muassa erilaisten yhteistyötahojen mukana olon ansiosta. Työn suuri hedelmä on tavata vanhoja kielikylpyoppilaita, jotka edelleen osaavat ruotsin kieltä, ja ovat mahdollisesti hyödyntäneet sitä opiskelussa ja työelämässä. (Kaskela-Nortamo 2011.)

5.3.1 Keskuskoulu

Vuodesta 1991 lähtien Vaasan Keskuskoulu on järjestänyt kielikylpyopetusta 1.-6.luokkalaisille lapsille. Koulussa on tällä hetkellä 370 oppilasta, joista 270 opiskelee kielikylpykielillä. Koulussa pyritään siihen, että oppilailla olisi sama opettaja aina ensimmäisestä luokasta kolmanteen luokkaan asti. Keskuskoulussa työskentelee kaiken kaikkiaan 22 opettajaa ja rehtori. Koulussa kielikylpyoppilaita opettaa yhteensä 14 opettajaa sekä ruotsinkielinen erityisopettaja. Kaiken tämän edellä mainitun lisäksi on kolme opettajaa, jotka työskentelevät Keskuskoulun ohella myös Merenkurkun ja Vöyrinkaupungin kouluissa. (Kaskela-Nortamo 2011.)

Alakouluun tullessa oppilaat osaavat jo hyvin ruotsia eli kielikylpykieltä. He taitavat jo perusfraasit ja opetuksessa painotetaankin ymmärtämisen lisäksi puhumista. Kielikylvyn rantautuessa Suomeen painotettiin lasten ruotsin kielen ymmärtämistä. Nykyään hyvä ruotsin kielen taito on perua kielikylpypäiväkotien panostuksesta lasten ruotsin kielen suulliseen käyttöön ymmärtämisen lisäksi. (Kaskela-Nortamo 2011.)

Keskuskoulussa käytetään samaa opetussuunnitelmaa kielikylpyoppilaille kuin tavallisessakin opetuksessa oleville lapsille. Ainoa ero on, että ruotsinkielen opiskelussa kielikylpyoppilaille on vaativammat tavoitteet. 1.-2.luokalla kielikylpyoppilaiden äidinkielen opetuksen osuus on kaksi viikkotuntia koko opetuksesta. Toisen luokan keväällä aloitetaan äidinkielen tietoisempi opetus, eli opetellaan kirjoittamaan ja lukemaan suomeksi. Tätä ennen äidinkielen opetus on ollut lähinnä leikkien, lorujen ja kulttuurin opiskelua. Tällä pyritään siihen, että lapsi ei opettele lukemaan ja kirjoittamaan samaan aikaan kahdella eri kielellä. (Kaskela-Nortamo 2011.)

Äidinkielen alkaessa oppilaat tekevät paljon enemmän virheitä kieliopin suhteen kuin tavallisella luokalla olevat lapset. Kielikylpyoppilaat kuitenkin saavuttavat saman kieliopillisen tason äidinkielessään kuin muutkin oppilaat. Nykyään ruotsin kielen kielikylpyopetuksessa painotetaan myös jonkin verran kieliopillisia asioita,

kun ennen luotettiin ainoastaan lapsen suulliseen kielen oppimiseen. (Kaskela-Nortamo 2011.)

3.-4.luokalla äidinkielen opetus lisääntyy kahdesta viikkotunnista neljään tuntiin ja peruskoulun kahdella viimeisellä luokalla äidinkielen opetus on jo puolet koko viikkotuntimäärästä. 5.-6.luokalla pyritään siihen, että äidinkielen lisäksi suomeksi opetetaan aina uskontoa. Muiden aineiden opetuskieli vaihtelee vuosittain opettajien erityisosaamisen mukaan, kuitenkin aina niin, että puolet opetuksesta on suomeksi ja puolet ruotsiksi. Toisella luokalla tulee opiskeluun mukaan kolmas kieli eli englanti. Oppilailla on myös mahdollisuus neljännellä luokalla valita vapaaehtoinen A2-kieli, joka on joko saksa, ranska tai venäjä. Alakoulussa oppilaat saavuttavat hyvän ruotsin kielen taidon, jolla he pärjäävät arkielämän tilanteissa ja ovat valmiita siirtymään kielikylvyn yläluokille. (Kaskela-Nortamo 2011.)

5.3.2 Merenkurkun koulu

Merenkurkun koulussa on ollut kielikylpyopetusta 7.-9.luokkalaisille vuodesta 1997 lähtien. Tällä hetkellä koulussa on kielikylpyoppilaita noin kolmasosa koko koulun 400 oppilaasta. (Merenkurkun koulu 2010.) Koulussa työskentelee yhteensä 40 opettajaa, joista 10 opettaa nuoria kielikylpykielillä eli ruotsiksi. Tällä hetkellä koulussa opiskelee kuusi kielikylpyluokkaa, kaksi joka asteella. (Pekkola 2011.)

Yläkoulussa vain osa oppilaiden oppiaineista opetetaan kielikylpykielillä. Seitsemännellä luokalla ruotsiksi opettavat aineet ovat matematiikka, terveystieto, kotitalous, käsityö, kuvataide, liikunta ja opinto-ohjaus. Kahdeksannella luokalla ruotsinkielisinä oppiaineina ovat matematiikka, terveystieto, liikunta ja valinnaiset aineet. Viimeisen yläkoululuokan oppiaineista opiskellaan ruotsiksi enää matematiikka, liikunta ja valinnaiset aineet. (Pekkola 2011.)

Kielikylvyn perimmäisenä periaatteena on kehittää yläkoululaisen ruotsinkielen suullista sekä kirjallista osaamista. Tällöin hän pystyy kommunikoimaan ja ymmärtämään erilaisia jokapäiväisiä tilanteita ruotsin kielellä. Oppilaan tulevaisuutta

ajatellen toisena tärkeänä tavoitteena on, että hän pystyisi hyödyntämään oppimaansa kielitaitoa myöhemmässä elämässä. (Merenkurkun koulu 2010.)

6 TUTKIMUS

Tutkimusta voidaan selittää monella eri tavalla. Siitä on kuitenkin löydettävissä neljä pääpiirrettä, jotka ovat aiheeseen perehtyminen, tutkimussuunnitelma, tutkimussuunnitelman toteutus ja tutkimuksen raportointi. Tutkimuksen avulla saatu tieteellinen tieto muun muassa tarkentaa ongelmiin liittyviä kysymyksiä, auttaa vapautumaan perinteisistä käsityksistä ja synnyttää uusia näkökulmia maailmasta. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 20, 65.)

Idea koko opinnäytetyön ja sen tutkimuksen tekemiseen lähti vaasalaisessa sanomalehti, Pohjalaisessa Jaana Mattilan 12.2.2011 julkaistusta artikkelista ”Kielikylpy kuumentaa tunteita”, jossa käsiteltiin kielikylvyn sisarus oikeuden säilyttämistä. Lehtiartikkelin lisäksi oma mielenkiinto kielikylpyä kohtaan vahvisti ajatusta opinnäytetyön aiheen valitsemiseen. Kielikylpy sai alkunsa Vaasassa vuonna 1987, ja voidaankin sanoa, että Vaasan kaupunki on kielikylvyn edelläkävijöitä. Aihetta ei kuitenkaan ole tutkittu viimeisten vuosien aikana vaasalaisten korkeakoulujen toimesta, joten päätettiin tarttua haasteeseen.

Alusta asti oli selvää, että tutkimus tullaan tekemään kielikylpylasten vanhemmille, koska itse kielikylvyssä olevia lapsia on tutkittu paljon. Tutkimusjoukon laajuuden vuoksi päätettiin tehdä tutkimus kyselylomakkeiden avulla vaasalaisten kielikylpylasten vanhemmille, joiden lapset ovat tällä hetkellä kielikylpypäiväkoodeissa. Tutkimuslupa tutkimusta varten (Liite 1) haettiin Vaasan kaupungin varhaiskasvatusjohtajalta, Lillemor Gammelgårdilta. Tutkimuslupa (Liite 2) myönnettiin opinnäytetyön tutkimusosalle 28.4.2011.

6.1 Muut aiheeseen liittyvät alan tutkimukset

Tieteelliselle tiedolle on tyypillistä tiedon kasaantuminen eli kumuloituvuus. Tämän takia onkin hyödyllistä ennen tutkimuksen tekemistä tutustua aiempaan kirjallisuuteen, joka koskettaa valittua aihetta. (Metsämuuronen 2006, 23.) Kielikylpyyn liittyviä tutkimuksia on tehty suhteellisen paljon, mutta yleensä ne ovat suuntautuneet peruskouluikäisiin lapsiin ja heidän oppimiseen, mutta myös varhaiskasvatuksessa olevia kielikylpylapsia on tutkittu jonkin verran.

Heidi Harju-Luukkainen, erityisopettaja ja kasvatustieteiden maisteri on vuonna 2007 valmistuneessa pitkittäistutkimuksessaan tutkinut millainen on kielikylpy-päiväkodeissa olevien lasten kielenhallinta ja nimeämisvalmius suomen ja ruotsin kielissä. Tutkimuksesta käy ilmi, että kielikylvyssä olevien 3-6-vuotiaiden lasten kielitaito kehittyi odotetulla tavalla. He saavuttivat todella hyvät kielenhallinnan taidot kuullun ymmärtämisessä, mutta nimeämisvalmiuden taidot ruotsin kielellä eivät yltäneet täysin samalle tasolle. Lasten suomen kielen osaaminen oli päiväkotiaikana huomattavasti ruotsin kielen taitoa parempi, mutta ruotsin kielen hallinta saavutti lapsen suomen kielen hallintaa noin 6–7 % vuosivauhtia. Lisäksi Harju-Luukkaisen tutkimuksesta kävi ilmi, että lapset jo varhaisessa vaiheessa käyttivät kielikylpykieltä ajattelun välineenä. (Harju-Luukkainen 2007, 7–8.)

Mari Bergroth on tutkinut Vaasan yliopiston julkaisussa (2007, 6, 15–16, 25, 44–45) kielikylpyperheiden taustoja ja odotuksia. Tutkimuksessaan hän on analysoinut vanhempien kielikylpyä koskevia asenteita ja odotuksia, kielikylpylasten kielellistä ja sosiaalista taustaa, kielikylpylasten arkea kotona ja millainen lapsen ruotsinkielen taito on ennen kielikylpypäiväkodin aloittamista. Tutkimus toimitettiin vuosina 2004–2005 kaikille kielikylvyssä oleville lasten vanhemmille, ja kohderyhmänä olivat siis koko Suomen kielikylpylasten vanhemmat.

Tutkimuksessaan Bergroth sai selville, että kielikylvyn valinta voi olla joko satumanvarainen tai pitkän, tietoisien harkinnan tulos. Syyt kielikylpy päätökseen vaihtelevat taloudellisista hyötöistä erilaisuuden arvostamiseen. Vanhemmat eivät myöskään asettaneet suuria tavoitteita lapsen ruotsinkielen oppimiselle, vaan odottivat, että lapsi selviytyisi arkipäivän tilanteissa ruotsinkielellä. (Bergroth 2007, 15–16.)

Mari Bergrothin tutkimuksesta käy ilmi, että lähes poikkeuksetta lapset ovat kielelliseltä taustaltaan suomenkielisiä ja, että heidän kotonaan kielelliset toiminnot tapahtuvat suomenkielellä. Kielikylpylapset eivät myöskään osanneet muutamaa ruotsin sanaa lukuun ottamatta kieltä ennen kielikylpypäiväkodin aloittamista. Lisäksi tutkimuksesta ilmeni se, että vaikka suvussa olisi ollut ruotsinkielisiä henkilöitä, kieli ei ollut siirtynyt kielikylpylapsille ennen päiväkodin aloittamista. (Bergroth 2007, 25, 44, 54.)

6.2 Tutkimusongelma

Koko tutkimuksen lähtökohtana voidaan pitää tutkimusongelmaa. Tutkimusongelma pitää sisällään sekä aiheen tutkimisen mielekkyyden perustelun että täsmällisiä tutkimuskysymyksiä, joihin haetaan vastauksia. Tutkimusongelman koko määräytyy kulloisenkin tutkimustavoitteen kannalta sopiviin mittasuhteisiin. Se on hyvä jakaa pää- ja alatavoitteisiin täsmällisemmän kokonaiskuvan aikaan saamiseksi. (Mykkänen 2006.)

Vaasalaisessa mediassa on paljon uutisoitu kielikylvyn valintakriteeristöä ja erityishuomio on kiinnittynyt sisarus oikeus periaatteeseen. Perheet näyttävät pitävän erityisen tärkeänä sisarus oikeuden säilyttämistä.

- Tutkimuksessa päätavoitteena haluttiinkin selvittää miksi vaasalaiset vanhemmat ylipäättään haluavat lapsensa mukaan kielikylpytoimintaan.
- Mitkä tekijät päätökseen vaikuttavat?
- Lisäksi haluttiin tutkia vanhempien odotuksia lastensa ruotsin kielen taidoista päiväkodin jälkeen.

6.3 Kohderyhmä

Opinnäytetyön tekijä kohtaa usein ongelmia kohderyhmän määrittelemisessä ja onkin haasteellista miettiä kuinka suuri tutkimusjoukon tulisi olla. Siihen ei ole yksiselitteistä vastausta, mutta sitä voi pohtia tutkimuksen luotettavuuden sekä tutkijan ajankäytön kannalta. Aineiston koko on kuitenkin säädeltävä sellaiseksi, että tiedon hankintaan ei kulu kohtuuttomasti aikaa ja että se ei tule liian kalliiksi. Lisäksi kohderyhmän linjauksia tulee miettiä tutkimusmenetelmän pohjalta. (Hirsjärvi ym. 2009, 179.)

Kohderyhmäksi valittiin Vaasan kielikylpypäiväkodeissa olevien lasten vanhemmat. Vaasassa toimii tällä hetkellä vuonna 2011 neljä kielikylpypäiväkotia, jotka ovat Pikku Kasarmi, Inkerinpuisto, Huvikumpu ja Satamapuisto. Lapsia näissä

neljässä päiväkodissa on yhteensä 112. Tutkimusjoukon laajuuden vuoksi alue rajattiin ainoastaan Vaasan kielikylpypäiväkoteihin, eikä lähdetty vertailemaan Vaasasta saatuja tuloksia muiden kaupunkien kielikylpypäiväkoteihin.

6.4 Tutkimusmenetelmä

Tutkimusmenetelmänä käytettiin sekä kvalitatiivista eli laadullista että kvantitatiivista eli määrällistä tutkimusta. Kvantitatiivinen tutkimus perustuu aiempiin teorioihin, käsitteiden määrittelyyn sekä hypoteesien esittämiseen. Havaintoaineisto valitaan tarkkojen otantasuunnitelmien ja koehenkilömäärittelyiden mukaan, lisäksi sen on sovelluttava numeeriseen ja määrälliseen mittaamiseen. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa johtopäätöksien teko perustuu havaintoaineiston tilastolliseen analysointiin, kuten tulosten kuvailuun prosenttilukoiden avulla. (Hirsjärvi ym. 2009, 135, 140.) Tutkimuksessa käytettiin diagrammeja selventämään saatuja tuloksia.

Kvalitatiivinen tutkimus on pääpiirteiltään kokonaisvaltaista tiedon keruuta, ja aineisto kootaan todellisissa ja luonnollisissa tilanteissa. Tässä menetelmässä tutkija luottaa mieluummin omiin havaintoihinsa ja keskusteluihin tutkittavien kanssa kuin eri mittausvälineillä hankittuun tietoon. Tutkijan tavoitteena on myös paljastaa ennalta arvaamattomia asioita. (Hirsjärvi ym. 2009, 164.)

Hirsjärven ym. (2009, 164, 224) mukaan kvalitatiivisessa tutkimuksessa yleisimpiä tutkimuksen keruutoteja ovat muun muassa osallistuva havainnointi, ryhmä- ja teemahaastattelut sekä erilaisten tekstien ja dokumenttien diskursiiviset analyysit. Lisäksi kohdejoukko valitaan tarkoituksenmukaisesti eikä käytetä satunnaisotantaa. Kyseiselle tutkimusmenetelmälle on myös tyypillistä käsitellä jokaista tapausta ainutlaatuisena ja tulkita niitä sen mukaisesti. Tutkijan on myös oltava valmis muokkaamaan tutkimussuunnitelmaa tutkimuksen edetessä tai olosuhteiden muuttuessa. Laadullisen aineiston tyypillisimmät analyysimenetelmät ovat tyypittely, teemoittelu, sisällönerittely, diskurssianalyysi sekä keskustelunanalyysi, aineistoa on myös mahdollista tulkita tilastollisten tekniikoiden avulla. Tutkimuksessa käytettiin analyysimenetelmänä teemoittelua.

6.5 Aineiston kerääminen

Tutkimuksessa päätettiin käyttää aineistokeruumenetelmänä kyselylomaketta (Liite 3) tutkittaessa kielikylpypäiväkotien lasten vanhempien mielipidettä niistä osatekijöistä, jotka ovat vaikuttaneet siihen miksi he ovat valinneet lapselleen kielikylpypäiväkodin. Kyselylomakkeeseen päädyttiin, koska tutkimusaineiston tiedettiin olevan melko laaja. Hirsjärven ym. (2009, 195) mukaan kyselytutkimusta onkin hyvä käyttää silloin, kun tutkimusaineisto on suuri, sillä se on tehokas aineistonkeruumenetelmä ja säästää näin tutkijan aikaa ja vaivannäköä. Kun lomake on tehty huolellisesti, aineistoa on helppo käsitellä ja analysoida. Kyselytutkimusta tehdessä voidaan myös kustannukset ja aikataulu arvioida suhteellisen tarkasti.

Kyselytutkimuksen käyttämiseen saattaa kuitenkin liittyä joitakin heikkouksia. Aineisto voi joskus jäädä pinnalliseksi ja tutkimusta saatetaan pitää teoreettisesti vaatimattomana, koska tutkijan ei ole mahdollista varmistua siitä, ovatko vastaajat suhtautuneet vakavasti tutkimukseen ja antaneet rehellisiä vastauksia. Jotta kyselylomake olisi mahdollisimman hyvä ja selkeä, tulee tutkijan perehtyä monenlaiseen tietoon sekä käyttää aikaa lomakkeen laatimiseen. Tästä huolimatta vastaaja voi ymmärtää kysymykset väärin, jolloin vastauksia on vaikea kontrolloida. Näiden lisäksi kyselyyn osallistuvien vastausprosentti saattaa jäädä matalaksi ja tällöin tutkimuksen validiteetti kärsii. (Hirsjärvi ym. 2009, 195.)

Vaasan kielikylpypäiväkoteihin toimitetuissa kyselylomakkeissa oli kyselyn alussa saatekirje, jossa tutkijat kertoivat hieman itsestään ja koulutuksestaan. Siinä selvitetään miksi tutkimus tehdään ja mihin saatuja tietoja käytetään. Saatekirjeessä tulee myös ilmi, että kysely tehdään nimettömänä eikä tietoja luovuteta ulkopuolisille.

Itse kyselylomake oli pituudeltaan neljä sivua ja koostui neljästä monivalintakysymyksestä, jossa tutkija oli laatinut valmiit vastausvaihtoehdot ja vastaaja ympyröi haluamansa vastausvaihtoehdon sekä 14 avoimesta kysymyksestä, jossa kysymyksen alle jätettiin tyhjää tilaa vastausta varten. (Hirsjärvi ym. 2009, 198–199.) Kaiken kaikkiaan kysymyksiä oli 18.

Jokaisessa Vaasassa sijaitsevassa kielikylypypäiväkodissa vierailtiin henkilökohtaisesti syyskuussa 2011, ja samalla toimitettiin kyselylomakkeet ja vastauslaatikko päiväkoteihin. Päiväkodin henkilökunta ohjeistettiin jakamaan kyselylomakkeet jokaisen lapsen kotiin eli kyselylomakkeita jaettiin yhteensä 112 kappaletta. Tutkimuksessa ei kuitenkaan otettu huomioon, että lapsen vanhemmat saattavat asua eri osoitteissa, jolloin kyselyn sai vain toinen vanhemmista.

Vanhemmille annettiin viikko aikaa vastata kyselyyn, jonka jälkeen heidän tuli toimittaa kyselylomake päiväkodissa sijaitsevaan vastauslaatikkoon. Vastauslaatikko oli suljettu, joten kyselyn vastauksia ei päässyt kukaan muu lukemaan tutkimuksen tekijöiden lisäksi. Vastausajan lyhyiden tarkoituksena oli, että vanhemmat eivät unohtaisi vastata kyselyyn ja saataisiin mahdollisimman korkea vastausprosentti.

Kyselylomakkeen jakamisen ajankohdaksi valittiin syyskuu 2011 siitä syystä, että uudet kielikylypypoppilaat olivat tällöin kerinneet olla päiväkodissa jo yli kuukauden. Uskottiin, että tässä vaiheessa vanhemmille oli jo muodostunut jonkinlainen käsitys kielikylypptoiminnasta, joka helpottaisi kyselyyn vastaamista. Kyselyyn vastattiin anonyyminä, jonka tarkoituksena oli taata mahdollisimman todenmukaiset vastaukset.

6.6 Tutkimuksen luotettavuus

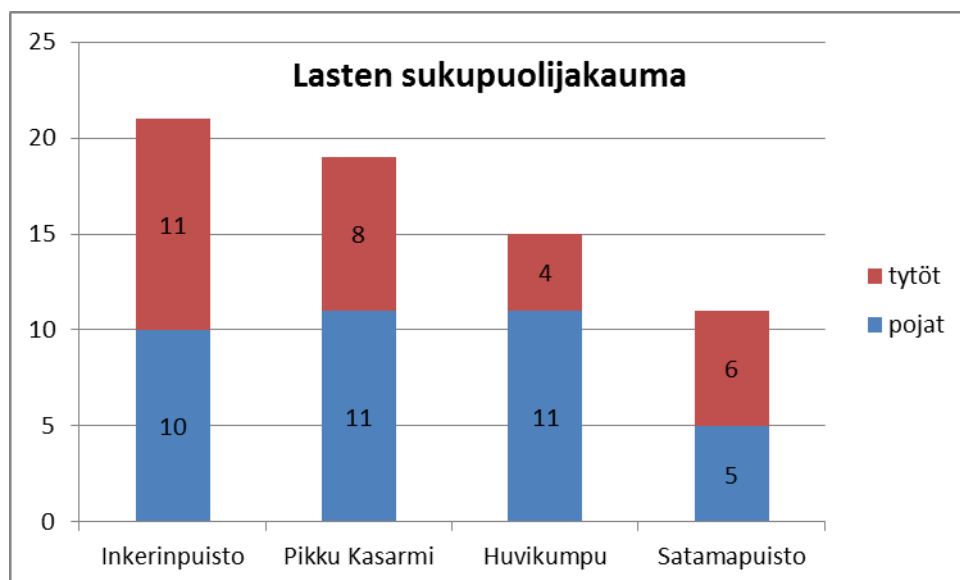
Tutkimuksen luotettavuutta mitataan validiteetilla ja reliabiliteetilla. Validiteetti määrittelee, tutkitaanko sitä mitä oli alun perin tarkoitus tutkia. Validiteetti jaetaan usein sisäiseen ja ulkoiseen luotettavuuteen. Sisäinen validiteetti kuvaa tutkimuksen omaa luotettavuutta, kuten onko teoria oikein valittu ja mitkä tekijät mittaustilanteissa vaikuttavat luotettavuuteen. Ulkoinen validiteetti taas tarkoittaa sitä, onko tehty tutkimus yleistettävissä muissa ryhmissä. (Metsämuuronen 2009, 65.) Reliabiliteetti-käsitettä käytetään yleensä määrällisen eli kvantitatiivisen tutkimuksen luotettavuuden analysoinnissa. Reliabiliteetilla tarkoitetaan käytettyjen mittareiden ja tutkimusmenetelmän kykyä saavuttaa tarkoitettuja tuloksia sekä sitä onko tutkimus toistettavissa. (Virtuaali ammattikorkeakoulu 2007.)

Tehdyn tutkimuksen luotettavuus perustuu kohderyhmän saavuttamiseen ja anonyymina kyselyyn vastaamiseen. Kysely saavutti kaikki tällä hetkellä Vaasan kielikylpypäiväkodeissa olevien lasten vanhemmat. He saivat tutustua kyselyyn viikon ajan ja täyttää sen kodeissaan. Kysely toteutettiin anonyymina, jotta saataisiin mahdollisimman todenmukaiset vastukset. Kyselylomakkeesta laadittiin mahdollisimman selkeä, jotta välttyttäisiin kysymysten väärinymmärtämisiltä. Kaiken kaikkiaan kyselyjä jaettiin 112 kappaletta, joista palautui täytettynä 65. Vastausprosentiksi muodostui näin ollen 58.

Tutkimuksen luotettavuutta saattoi heikentää esimerkiksi miten kyselyyn suhtauduttiin, olivatko vastaukset pinnallisia ja käytettiinkö vastaamiseen siihen vaadittu aika. Vaikka kyselylomake oli tehty mahdollisimman selkeäksi, oli joitakin väärinymmärryksiä havaittavissa tietyissä kysymyksissä. Ei myöskään voida olla varmoja siitä, tulkitseeko tutkija oikein saatuja vastauksia.

7 TUTKIMUSTULOKSET

Tutkimukseen osallistui neljä vaasalaista kielikylpypäiväkotiä, jotka ovat Pikku Kasarmi, Inkerinpuisto, Huvikumpu ja Satamapuisto. Vastauksia saatiin yhteensä 65 kappaletta, joista yhdessä on kyseessä kaksoslasten vanhemmat eli tällöin lapsia on yhteensä 66. Vastausten määrä jakautui seuraavasti: Pikku Kasarmi 19 kappaletta, Inkerinpuisto 20 kappaletta, Huvikumpu 15 kappaletta ja Satamapuisto 11 kappaletta. Jokaisesta kielikylpypäiväkodista noin puolet lasten vanhemmista vastasi kyselyyn eli vastausprosentiksi saatiin 58. Lasten sukupuolet jakautuivat päiväkodeissa oheisen kuvion mukaan kyselyn vastausten perusteella.

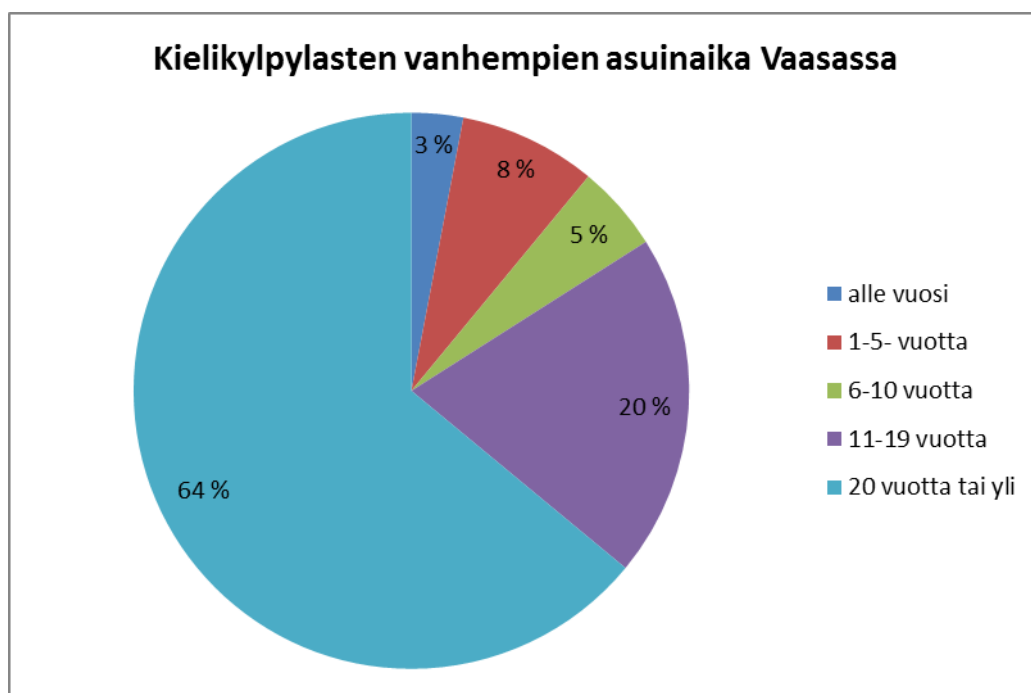
Kuvio 1. Lasten sukupuolijakauma Vaasan kielikylpypäiväkodeissa.

Kuviossa kuvataan lasten sukupuolijakaumaa vaasalaisissa kielikylpypäiväkodeissa kyselyyn vastanneiden perusteella. Inkerinpuiston päiväkodissa kyselyyn vastanneiden vanhempien lapsista tyttöjä on 11 ja poikia 10. Pikku Kasarmin päiväkodissa kyselyyn vastanneiden vanhempien lapsista tyttöjä on 8, kun poikia taas on 11. Huvikummun päiväkodissa kyselyyn vastanneiden vanhempien lasten sukupuolijakauma on seuraavanlainen: tyttöjä 4 ja poikia 11. Satamapuiston päiväkodissa kyselyyn vastasi 6 tytön ja 5 pojan vanhemmat. Kuviossa kielikylpypäi-

väködit on esitelty erikseen, mutta tutkimuksessa ei vertailla tuloksia eri päiväko-
tien välillä.

7.1 Vanhempien asuinaika Vaasassa ja kokemukset ruotsinkielestä

Suurin osa kielikylpylasten vanhemmista on asunut Vaasassa yli 10 vuotta.

Kuvio 2. Kielikylpylasten vanhempien asuinaika Vaasassa.

Oheisessa kuviossa kuvataan vaasalaisten kielikylpylasten vanhempien asuinaikaa Vaasassa. Suurin osa vanhemmista, 64 % on asunut Vaasassa 20 vuotta tai yli. 20 % vanhemmista on asunut Vaasan kaupungissa 11-19 vuotta. Alle 10 vuotta Vaasassa asuneita kielikylpylasten vanhempia on suhteellisen vähän, ne jakautuivat seuraavanlaisesti: 6-10 vuotta asuneita on 5 %, 1-5 vuotta asuneita on 8 % ja alle vuoden Vaasassa asuneita vanhempia on 3 %. Yksi kyselyyn vastanneista ei ollut ymmärtänyt, tarkoitettiinko kysymyksessä lasten vai vanhempien asuinaikaa Vaasassa, joten vastaus jätettiin huomioimatta.

Kielikylpylasten vanhempien omat aikaisemmat kokemukset ruotsin kielestä jakautuvat selkeästi neljään eri ryhmään, jotka ovat:

1. Myönteiset kokemukset ruotsin kielestä ja kokee taidon tarpeelliseksi Vaasassa
2. Aikaisemmat kokemukset ruotsin kielestä pohjautuvat koulussa opittuun
3. Suvussa on ruotsin kielen taitajia, mutta kieli ei ole siirtynyt vanhemmille
4. Vanhemmilla rajoittunut, huono ruotsin kielen taito

Neljä vanhempaa oli jättänyt vastaamatta kyseiseen kysymykseen. Vastanneiden keskuudesta oli selvästi havaittavissa, että vanhemmat suhtautuvat ruotsinkieleen positiivisesti, vaikka eivät välttämättä kieltä itse osaisikaan. Sen osaaminen helpottaisi etenkin arki- ja työelämää ja vanhemmat näkivät kaksikielisyyden rikkautena ja ovia avaavana mahdollisuutena. Kysymyksestä nousi esiin myös se, että osalla vanhemmista on ruotsinkielisiä läheisiä sukulaisia, mutta kuitenkin kieli ei ole siirtynyt vanhemmille. Ainoastaan viisi kysymykseen vastannutta koki ruotsinkielen jotenkin negatiivisena. He muun muassa nostivat esille ruotsinkielen yliarvostetun aseman ja kokivat, että ruotsinkieli on kieli muiden joukossa.

7.2 Taustekijät ennen kielikylpypäiväkotia

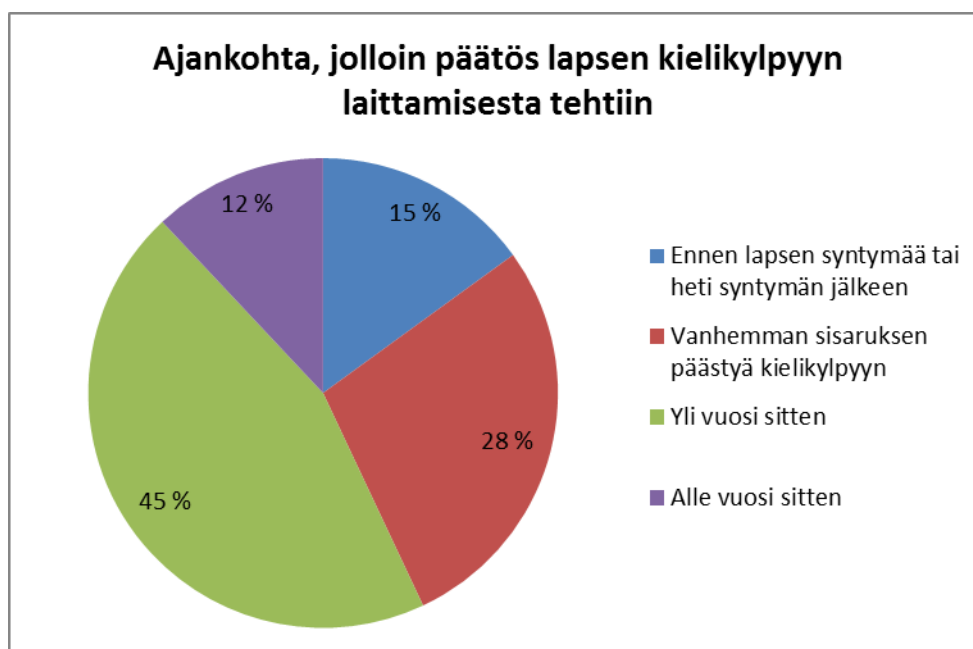
Kielikylpypäiväkodissa tällä hetkellä olevat lapset ovat kyselyn vastausten perusteella olleet aikaisemmin hoidossa suurimmaksi osaksi kodin ulkopuolella.

Kuvio 3. Lasten hoitopaikka ennen kielikylpypäiväkotiä.

Kuvion mukaan 44 % lapsista ennen kielikylvyn aloittamista on ollut päivähoitossa päiväkodissa. Perhepäivähoitajalla tai ryhmäperhepäivähoidossa on ollut 31 % lapsista. 14 % lapsista ei ole ollut hoidossa ennen kielikylvypäiväkodin aloittamista, vaan he ovat olleet kotona. Jäljelle jäävät 11 % ovat olleet hoidossa sekä kotona että kodin ulkopuolella.

Useimmat perheet ovatkin tehneet päätöksen lapsen laittamisesta kielikylvypäiväkotiin jo hyvissä ajoin ennen päiväkodin alkamista.

Kuvio 4. Ajankohta, jolloin päätös lapsen kielikylvypyyn laittamisesta tehtiin.

Kuten kuviossa kuvataan, 45 % vanhemmista on tehnyt päätöksen laittaa lapsi kielikylvypyyn yli vuosi sitten. Noin yksi neljäsosa, eli 28 % vanhemmista oli päättänyt laittaa lapsensa kielikylvypyyn sisarusuoikeudella, koska vanhempi sisarus on tai oli ollut kielikylvyssä. Jo ennen lapsen syntymää tai heti syntymän jälkeen päätöksen oli tehnyt 15 % vanhemmista. Selvästi pienin joukko vanhemmista, 12 % oli tehnyt päätöksen lapsen kielikylvypyyn laittamisesta alle vuosi sitten.

Neljäsosa vanhemmista oli myös miettinyt lapsensa kohdalla tavallista suomenkielistä esikoulua kielikylvypäiväkodin sijasta.

Kuvio 5. Miettivätkö vanhemmat lapsensa kohdalla tavallista esikoulua?

Kuviosta käy ilmi, että 75 % vanhemmista oli selvää alusta alkaen, että lapsi menee kielikylpypäiväkotiin, kun taas 25 % mietti myös muita vaihtoehtoja. Näistä 25 % suurin osa oli tehnyt päätöksen laittaa lapsi kielikylpyyn viimeisen kahden vuoden aikana. Ainoastaan kahdella näistä kyllä-vastauksen antaneista on tai on ollut sisarus kielikylvyssä. Vanhemmat olivat kuitenkin päätyneet kielikylpyyn, koska siitä on suuret hyödyt tulevaisuudessa, kielen oppiminen on helppoa ja tapahtuu luonnollisessa ympäristössä. He olivat saaneet hyviä kokemuksia tuttavien tai vanhempien sisarusten kautta ja lisäksi kahden vastaajan päätökseen olivat vaikuttaneet myös käytännön syyt, kuten kielikylpypäiväkodin läheinen sijainti.

Kyselylomakkeessa vanhemmilta tiedusteltiin myös, olivatko he kysyneet lapsensa mielipidettä kielikylvystä jossain vaiheessa ennen päätöksen tekoa. Hieman yli puolet vanhemmista, eli 52 % olivat keskustelleet lapsensa kanssa kielikylvyn aloittamisesta ja tiedustelleet lapsen mielipidettä asiaan. Loput vastaajista 48 %, oli tehnyt päätöksen kielikylvyn aloittamisesta vanhempien kesken. Neljä kyselyyn vastanneista vanhemmista kritisoi kysymystä ja ihmetteli miten pieni lapsi voisi tehdä näin suuria, koko elämään vaikuttavia päätöksiä. Kysymyksessä ei ollut tarkoitus tutkia sitä, että tekisikö lapsi tasavertaisena vanhempien kanssa päätöksen kielikylpypäiväkotiin menemisestä, vaan oliko lapsen kanssa keskusteltu

aiheesta missään vaiheessa ennen päätöksen tekoa. On selvää, että pieni lapsi ei voi, eikä kykene tekemään näin suuria, tulevaisuuteensa vaikuttavia päätöksiä.

Suurin osa vanhemmista, 82 % oli myös valmistellut lastaan kielikylpyyn kertomalla ja keskustelemalla asiasta. Niillä lapsilla, joilla on tai on ollut vanhempi sisarus kielikylpypäiväkodissa, oli selvästi havaittavissa se, että myös sisarusten kanssa oli asiasta juteltu. Lisäksi lapset olivat katsoneet ruotsinkielisiä lastenohjelmia ja lukeneet kirjoja, mutta vanhemmista ainoastaan neljä oli käyttänyt kyseisessä mainittua kirjaa, Erkki menee kielikylpyyn. Kirjan vähäinen käyttäminen tuli yllätyksenä, sillä se on suunnattu juuri kielikylvyn aloittaville lapsille. 18 % vanhemmista vastasi, että he eivät ole valmistelleet lastansa kielikylvyn aloittamiseen. Ei kuitenkaan ole varmaa, ovatko kyselyyn vastanneet vanhemmat ymmärtäneet kyseisen kysymyksen oikein, sillä tuntuu ihmeelliseltä, että lasta ei olisi valmisteltu tulevaan kielikylpypäiväkotiin millään tavalla.

7.3 Vanhempien omistautuminen ja sitoutuminen lapsensa kielikylpyyn

Vanhemmat olivat hyvin sitoutuneita lapsensa kielikylpytoimintaan, ja kokivat sen positiivisena asiana. He olivat aktiivisesti mukana toiminnassa ja halusivat olla osana lapsen päiväkotij- ja kouluelämää. He arvostivat yhteenkuuluvuuden tunnetta, ja tuttua sekä turvallista ryhmää, jossa lapsi saa varttua. Osa vanhemmista toivoi, että myös heidän oma ruotsinkielentaitonsa karttuisi samalla lapsensa ollessa kielikylvyssä, mutta he kuitenkin kokivat haasteelliseksi esimerkiksi lapsen auttamisen kotitehtävien teossa. Kaksi vastaajaa koki negatiiviseksi sen, että vanhemmilta vaaditaan sitoutumista, mutta kuitenkin tietyistä asioista ei ole varmuutta, kuten sisarusoikeudesta. Kysely on toteutettu ennen Varhaiskasvatus- ja opetuslautakunnan päätöstä sisarusoikeudesta, jossa luvataan siirtymäaika vuoteen 2016 asti niille perheille, joilla on tai on ollut vanhempi sisarus kielikylvyssä. Yksi vastaajista ei kokenut sitoutumista kielikylpytoimintaan positiivisena tai negatiivisena asiana.

Useimmat vanhemmat tukivat lapsensa äidinkielen kehitystä keskustelemalla ja lukemalla kirjoja. He myös käyttivät tukemisessa musiikkia, äänikirjoja, loruja, pelejä ja katsoivat yhdessä suomenkielisiä lastenohjelmia. Kaksi vanhemmista oli

lisäksi käyttänyt suomenkielisiä tehtäväkirjoja apunaan lapsen tukemisessa. Kolmen lapsen vanhemmat kiinnittivät myös huomiota lapsen suomen kielen kielioppivirheiden korjaamiseen. Kolme kyselyyn vastannutta ei ollut ymmärtänyt kyseisen kysymyksen tarkoitusta, vaan käsittelivät vastauksessa lapsen ruotsinkielen tukemista kotona, vaikka kysymyksessä oli tarkoitus käsitellä sitä, millä tavalla vanhemmat tukevat lapsen äidinkielen kehitystä.

7.4 Kielikylvyn valintaan vaikuttavat tekijät

Kyselylomakkeessa vanhempia pyydettiin valitsemaan 12 vaihtoehdon joukosta vaikuttava tekijä, suuresti vaikuttava tekijä sekä vaikuttavin tekijä kielikylvyn valintaan vaikuttavista tekijöistä. Vanhempien mielestä vaikuttava tekijä oli paikkakunnan kaksikielisyys, koska heidän mielestään Vaasassa on tärkeää osata molempia kotimaisia kieliä. Useat vanhemmat ovat omien kokemusten kautta todenneet, että työelämässä on etuoikeus osata myös ruotsinkieltä ja kielen hallitseminen avaa mahdollisuuksia muihin pohjoismaihin.

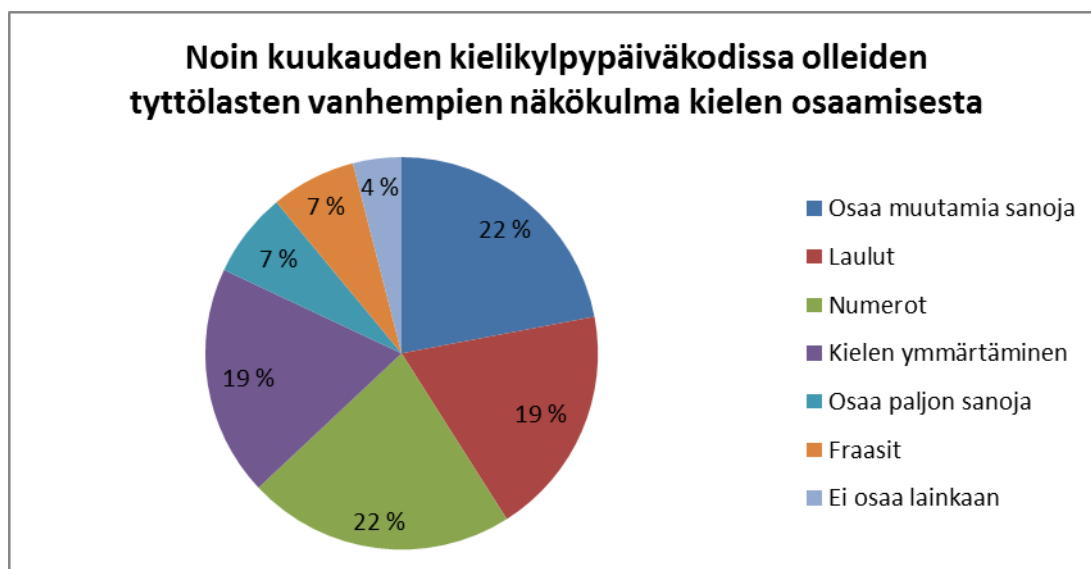
Suuresti kielikylvyn valintaan vaikuttavaksi tekijäksi valikoitui hyödyt tulevaisuudessa. Vanhempien mielestä kielikylpy helpottaa muidenkin kielten oppimista myöhemmällä iällä sekä antaa paremmat ja laajemmat mahdollisuudet opiskelussa ja ammatinvalinnassa. Se myös helpottaa integroitumista yhteiskuntaan ja luo pohjan avoimuudelle, erilaisuuden ymmärtämisellä ja kansainvälisyydelle.

Vaikuttavimmaksi tekijäksi vanhemmat valitsivat kielen oppimisen luonnollisuuden ja helppouden kielikylvyssä. Lapsi oppii ruotsinkielen vaivattomasti leikin lomassa ja arjen askareissa. Useissa vastauksissa nousi esiin, että vanhemmat olisivat toivoneet oppivansa itsekin ruotsin kielen kielikylpytoiminnan avulla. Näiden tekijöiden lisäksi paljon kannatusta saivat myös halu saada lapsesta monikielinen sekä vanhempien sisarusten osallistuminen kielikylpyyn aiemmin. Kukaan vanhemmista ei valinnut kolmen vaikuttavimman tekijän joukkoon käytännön syitä tai vanhempien suurempaa mahdollisuutta osallistua lapsen esikouluun kuin tavallisessa esikoulussa.

7.5 Lapsen ruotsinkielen taito tällä hetkellä kielikylpypäiväkodissa

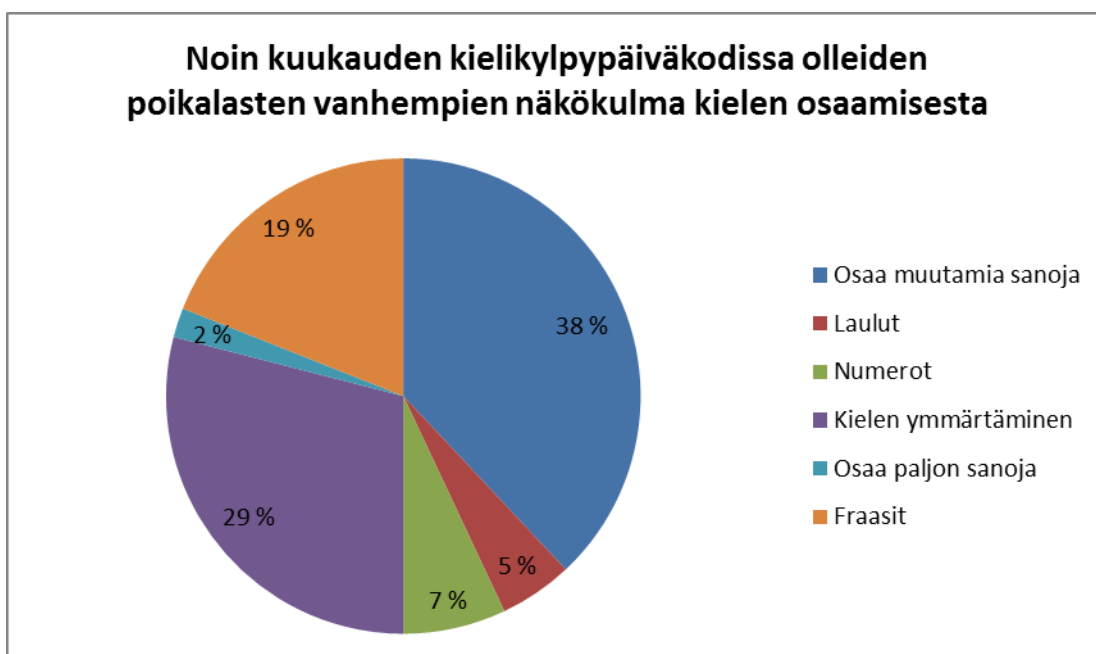
Kyselyyn vastanneiden vanhempien 35 lasta on ollut kielikylpypäiväkodissa noin kuukauden, eli he ovat aloittaneet päiväkodin syksyllä 2011. Ainoastaan yhden lapsen vanhemmat ilmoittivat, että heidän lapsensa ei osaa vielä lainkaan ruotsia. Vanhempien mukaan kaikki muut lapset olivat oppineet kielikylvyssä olon aikana jo muutamia sanoja, ja päiväkodissa usein toistettuja fraaseja. Vastauksista nousi myös esille, että lapset osasivat jonkin verran numeroita ja päiväkodissa laulettuja lauluja ruotsiksi. Lisäksi moni vanhemmista totesi, että heidän lapsensa ymmärtää paremmin ruotsinkieltä kuin itse tuottaa sitä.

Vertailtaessa noin kuukauden kielikylpypäiväkodissa olleiden tyttöjen ja poikien kielen ymmärtämistä ja tuottamista, oli vastauksissa havaittavissa jonkin verran eroja sukupuolten välillä. Kyselyyn vastanneiden tyttölasten vanhemmat olivat kiinnittäneet huomiota siihen, että tytöt osasivat hyvin lauluja ja joitakin numeroita ruotsiksi. Poikalasten vanhempien vastauksista taas nousi esiin, että pojat osasivat paljon yksittäisiä sanoja ja käyttivät päiväkodista tutuksi tulleita fraaseja. Alla olevat kaaviot havainnollistavat tyttö- ja poikalasten vanhempien vastausten jakautumista.

Kuvio 6. Noin kuukauden kielikylpypäiväkodissa olleiden tyttölasten vanhempien näkökulma kielen osaamisesta.

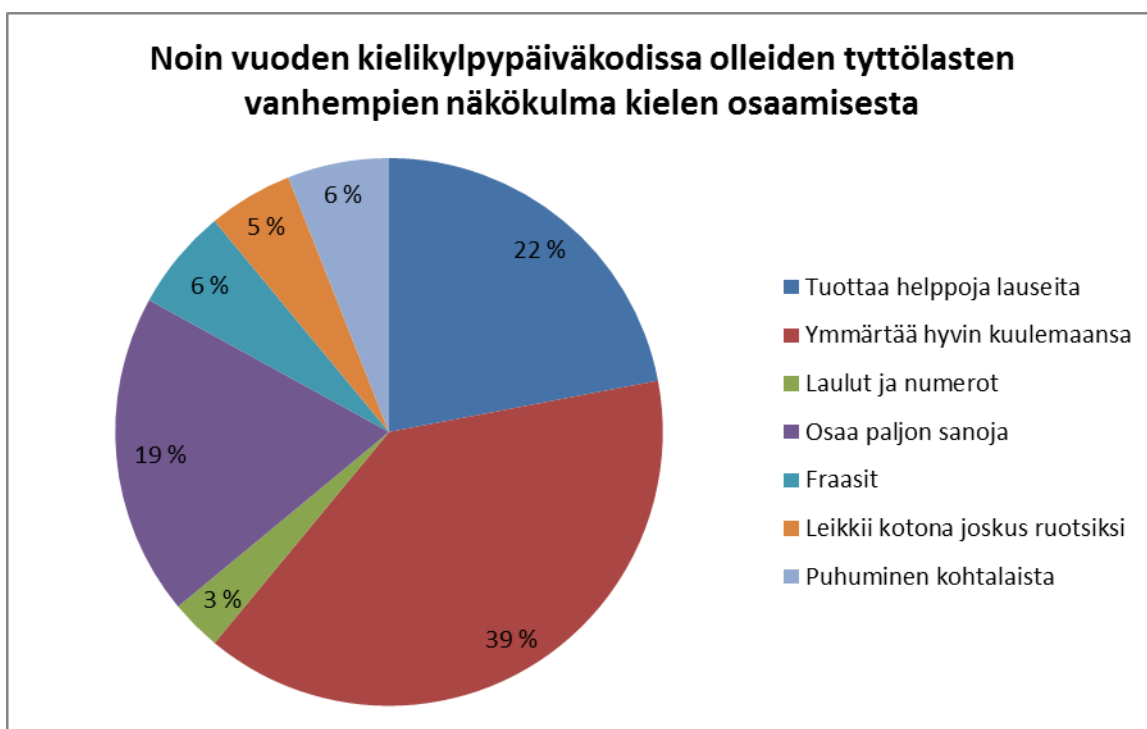
Oheisen kuvion mukaan noin kuukauden kielikylpypäiväkodissa olleista tytöistä 22 % osasi jo muutamia sanoja ruotsiksi. 19 % osasi ruotsinkielisiä lauluja ja 22 % osasi joitakin numeroita. 19 % tytöistä ymmärsi suurimman osan kielikylpypäiväkodissa käytetystä kielestä ja 7 % osasi jo paljon sanoja. Tytöt käyttivät myös jonkin verran, 7 %, päiväkodissa kuultuja fraaseja. Vain 4 % vanhemmista ilmoitti, että heidän tyttärensä ei osaa vielä lainkaan ruotsinkieltä.

Kuvio 7. Noin kuukauden kielikylpypäiväkodissa olleiden poikalasten vanhempien näkökulma kielen osaamisesta.

Oheisen kuvion mukaan noin kuukauden kielikylpypäiväkodissa olleista pojista 38 % osasi muutamia sanoja ruotsinkielellä. Vain 5 % pojista osasi ruotsinkielisiä lauluja ja numeroitakin ainoastaan 7 %. 29 % pojista ymmärsi päiväkodissa käytettyä arkikieltä, mutta vain 2 % osasi paljon sanoja ruotsiksi. Poikien vanhempien vastauksista selvisi, että 19 % pojista käytti fraaseja, jotka ovat tulleet tutuksi päiväkodista. Yhdenkään pojan vanhemmat eivät vastanneet, että heidän lapsensa ei osaisi lainkaan ruotsinkieltä.

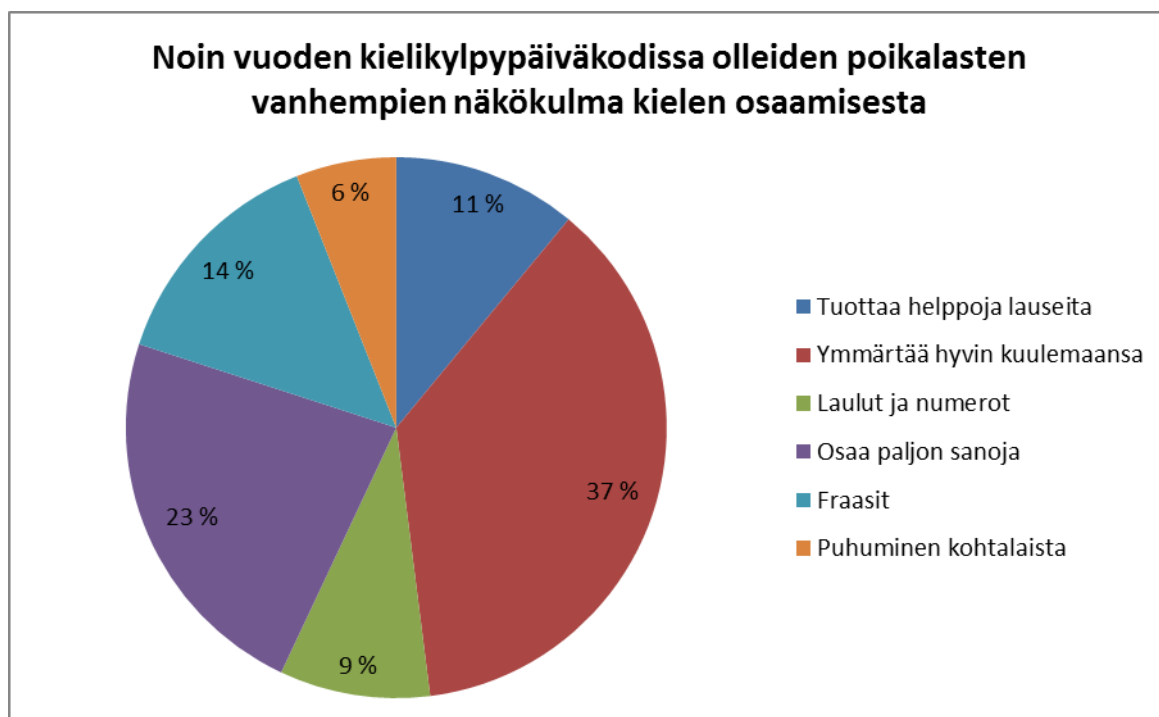
Noin vuoden kielikylvyssä olleiden kyselyyn vastanneiden lasten vanhempia oli 30. Vanhempien havaintojen mukaan lapset ymmärsivät jo hyvin päiväkodissa käytettyä ruotsinkieltä ja lapset osasivatkin itse tuottaa lyhyitä ja yksinkertaisia, muutaman sanan mittaisia lauseita. Tämän lisäksi lapset olivat hyviä nimeämään ruotsiksi esineitä ja asioita ja osasivat laskea yli kymmeneen. Muutaman lapsen vanhemmat olivat myös kiinnittäneet huomiota siihen, että lapsi käytti kotona silloin tällöin leikeissään ruotsinkieltä. Kaikki noin vuoden kielikylpypäiväkodissa olleiden lasten vanhemmat toivat selkeästi esille, että lapset osaavat jo jonkin verran kieltä, mutta uskallus kielen käyttöön on vielä osalla hataraa. Tyttö- ja poikalasten vanhempien vastaukset kielen osaamisesta jakautuivat seuraavasti:

Kuvio 8. Noin vuoden kielikylpypäiväkodissa olleiden tyttölasten vanhempien näkökulma kielen osaamisesta.

Oheisessa kuviossa kuvataan tyttölasten kielen osaamista vanhempien näkökulmasta. 22 % tytöistä tuottaa helppoja lauseita ja 39 % ymmärtää hyvin kuulemaansa. Vain 3 % vastauksissa tuli esiin, että lapsi osaa numeroita ja lauluja ruotsiksi. 19 % osasi paljon sanoja ja 6 % päiväkodissa toistettuja fraaseja. 5 % tytöistä

tä leikki silloin tällöin kotona ruotsiksi ja 6 % vanhemmista ilmoitti, että heidän tyttänsä puhuu ruotsia kohtalaisesti.

Kuvio 9. Noin vuoden kielikylpypäiväkodissa olleiden poikalasten vanhempien näkökulma kielen osaamisesta.

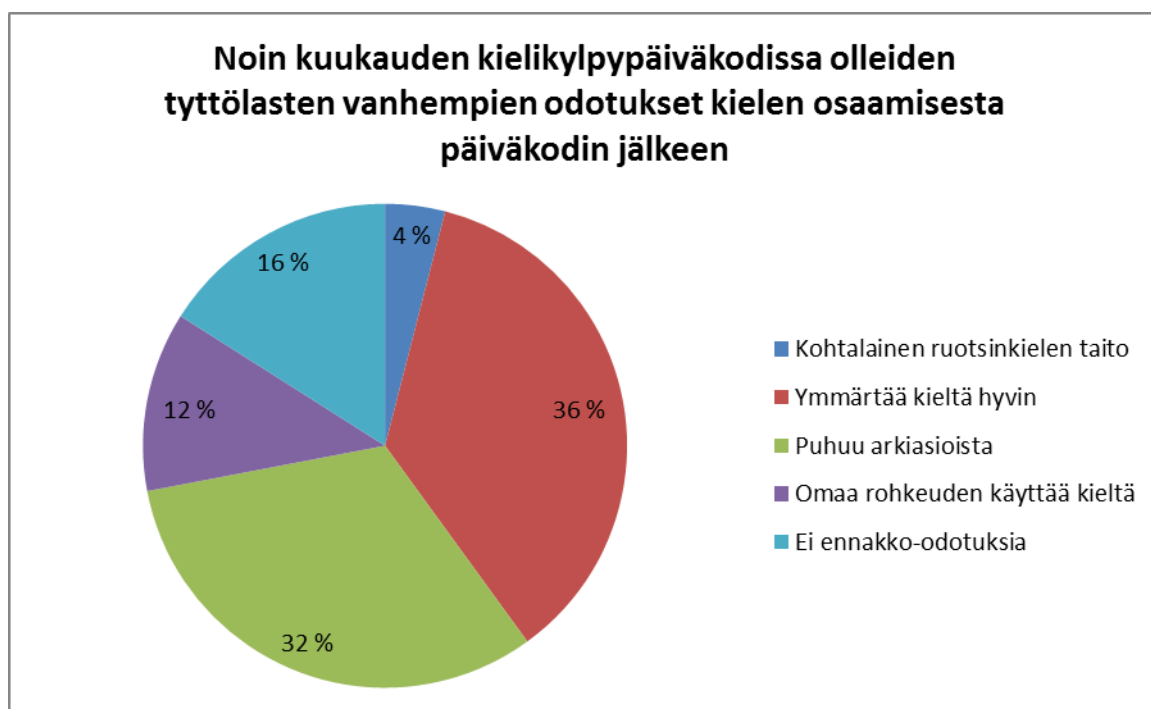
Oheisen kuvion mukaan poikalasten vanhempien näkökulmasta 11 % heidän lapsistaan tuottaa helppoja lauseita ja 37 % ymmärtää hyvin kuulemaansa. 9 % pojista osaa lauluja ja numeroita ruotsiksi. Vanhempien näkemyksien mukaan 23 % pojista osaa paljon sanoja ja 14 % käyttää päiväkodista tutuksi tulleita fraaseja. 6 % vanhemmista ilmoitti, että heidän poikansa puhuu kohtalaisesti ruotsia. Kukaan vanhemmista ei vastannut, että heidän poikansa käyttäisi kotona leikkiessään ruotsinkieltä.

Tarkasteltaessa tyttöjen ja poikien vanhempien vastausten eroja lasten kielen osaamisesta, nousi esiin se, että tytöt tuottavat enemmän itsenäisesti lyhyitä, helppoja lauseita. Kun taas pojat tukeutuvat vielä osaksi fraaseihin, joita on opittu päiväkodissa. Kuitenkin tyttöjen sekä poikien kuullunymmärtäminen on samalla tasolla.

7.6 Vanhempien odotukset lapsen ruotsinkielen taidoista kielikylpypäiväkodin jälkeen

Noin kuukauden kielikylpypäiväkodissa olleiden lasten vanhempien odotukset kielikylpypäiväkodin jälkeen painottuivat ruotsinkielen ymmärtämiseen. Puhumisen osalta vanhemmat odottivat lapsensa osaavan ja uskaltavan keskustella eri arkipäivän tilanteissa. Viidellä vanhemmalla ei ollut lapsensa ruotsinkielen ymmärtämiselle ja puhumiselle lainkaan odotuksia.

Tarkasteltaessa sukupuolten välisiä eroja, oli niitä huomattavissa jonkin verran. Selvät erot tyttöjen ja poikien välillä löytyivät siinä, että tyttölasten kohdalla vanhemmat odottivat lastensa omaavan rohkeuden käyttää opittua kieltä. Heillä ei kuitenkaan ollut yhtä suuria ennakko-odotuksia kielen oppimisen ja ymmärtämisen suhteen kuin poikalasten vanhemmilla. Poikalasten vanhemmat kuitenkin painottivat tyttölasten vanhempia enemmän kielen ymmärtämistä ja puhumista. Kyseisen kysymyksen vastauksessa jätettiin huomioimatta lapsi, joka oli ollut ennen kielikylpyä kielisuihkussa kaksi vuotta, koska hänellä on eri lähtökohdat kuin muilla lapsilla. Vastaukset jakautuivat alla olevien kuvioiden mukaan.

Kuvio 10. Noin kuukauden kielikylpypäiväkodissa olleiden tyttölasten vanhempien odotukset kielen osaamisesta päiväkodin jälkeen.

Oheisen kuvio mukaan tyttölasten vanhempien odotukset kielen osaamisesta päiväkodin jälkeen jakautuivat viiteen eri osaan. 4 % vanhemmista odotti tyttölapsiltaan kohtalaista ruotsinkielen taitoa päiväkodin jälkeen, kun taas, 36 % odotti, että heidän lapsensa ymmärtäisi kieltä hyvin. 32 % vanhemmista toivoi, että lapsi osaisi puhua arkiasioista ruotsinkielellä. 12 % vanhemmista painotti kuinka tärkeää on omata rohkeutta käyttää opittua kieltä. 16 % vanhemmista ei asettanut tyttölapsilleen minkäänlaisia ennako-odotuksia kielen oppimiselle ja ymmärtämiselle.

Kuvio 11. Noin kuukauden kielikylpypäiväkodissa olleiden poikalasten vanhempien odotukset kielen osaamisesta päiväkodin jälkeen.

Oheisen kuvio mukaan poikalasten vanhempien odotukset kielen osaamisesta päiväkodin jälkeen jakautuivat viiteen eri osaan. 6 % vanhemmista asetti pojilleen odotukseksi kohtalaisen ruotsinkielen taidon. Suurin osa kuitenkin, 43 % odotti lapsensa ymmärtävän hyvin kieltä ja saman verran, 43 % odotti lapsensa osaavan puhua arkikieltä. Vain 5 % vanhemmista asetti odotuksia kielen käytön rohkeu-

teen, ja 3 % ei ollut lainkaan odotuksia kielen osaamiselle kielikylpypäiväkodin jälkeen.

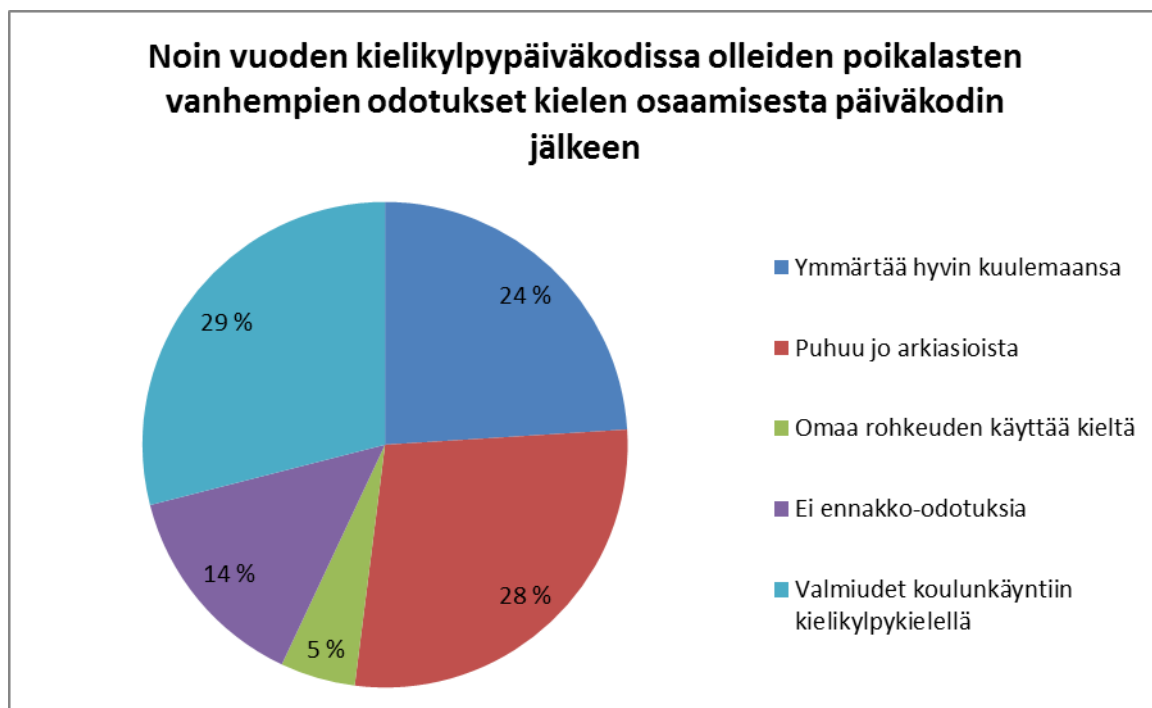
Vanhempien odotukset noin vuoden kielikylpypäiväkodissa olleiden lasten osalta kohdistuivat kouluelämään päiväkodin päättymisen jälkeen. Vanhemmat odottivat, että heidän lapsensa pärjää ruotsinkielen taidoillaan koulussa, ja pysyy mukana opetuksessa. He painottivat suurin piirtein saman verran puheen ymmärtämistä kuin tuottamista, mutta odottivat kuitenkin lapsensa uskaltavan ilmaista itseään ruotsinkielellä ja pärjäävän arkielämän tilanteissa tulevaisuudessa. Kuuden lapsen vanhemmat eivät osanneet asettaa odotuksia lapsensa ruotsinkielen ymmärtämiselle tai puhumiselle, vaan he olettivat, että lapsi oppii kieltä sen verran kuin pitääkin ja nostivat esiin lapsen päiväkodissa viihtymisen tärkeyden. Vastaukset ja-kautuivat sukupuolen mukaan seuraavanlaisesti:

Kuvio 12. Noin vuoden kielikylpypäiväkodissa olleiden tyttölasten vanhempien odotukset kielen osaamisesta päiväkodin jälkeen.

Kuviossa kuvataan tyttölasten vanhempien odotuksia kielen osaamisesta päiväkodin jälkeen. 25 % vanhemmista uskoi lapsensa ymmärtävän hyvin kuulemaansa ja

saman verran, 25 % odotti lapsensa osaavan puhua arkiasioista ruotsinkielellä. 20 % toivoi tyttölastensa omaavan rohkeuden käyttää kieltä, mutta 15 % vanhemmista ei kuitenkaan asettanut minkäänlaisia ennakko-odotuksia kielen osaamiselle. 15 % heistä odotti lapsensa selviytyvän koulussa kielikylpykielellä.

Kuvio 13. Noin vuoden kielikylpypäiväkodissa olleiden poikalasten vanhempien odotukset kielen osaamisesta päiväkodin jälkeen.

Oheisessa kuviossa kuvataan poikalasten vanhempien odotuksia kielen osaamiselle päiväkodin jälkeen. 24 % vanhemmista odotti lapsensa ymmärtävän hyvin kuulemaansa ruotsinkieltä. 28 % toivoi lapsensa puhuvan jo arkiasioista ja 5 % painotti rohkeutta käyttää kieltä. 14 % vanhemmista ei osannut asettaa ennakko-odotuksia kielen osaamiselle. Suurin osa, 29 % vanhemmista odotti lapsensa omaavan valmiudet koulunkäyntiin kielikylpykielellä.

Tyttö- ja poikalasten vanhempien odotukset kielen osaamisesta päiväkodin jälkeen olivat hyvin samansuuntaisia. Huomattavimmat erot vastauksista löytyivät rohkeudesta käyttää kieltä ja valmiuksista koulunkäyntiin. Tyttölasten vanhemmat painottivat enemmän kielen käyttämisen rohkeutta, kun taas poikalasten vanhem-

mat pitivät tärkeänä, että lapsella olisi valmiudet koulunkäyntiin kielikylpykielillä.

7.7 Vanhempien mielipiteet kielikylvystä

Tutkimuksessa haluttiin selvittää vanhempien positiivisia sekä negatiivisia tunteita kielikylpyopetusta kohtaan.

Kuvio 14. Mielipiteiden jakautuminen kielikylpyopetusta kohtaan

Oheisen kuvion mukaan suurin osa vanhempien vastauksista, 61 %, painottui positiiviseen ajatteluun kielikylpyä kohtaan. Vain 39 % vanhempien vastauksista toi esiin jotain kehitettävää tai negatiivista kielikylpyopetuksessa. Kuusi vanhempaa jätti vastaamatta kysymykseen mitä positiivista he kokivat kielikylpyopetuksessa olevan, kun taas 13 vanhempaa ei vastannut kysymykseen mitä negatiivista he näkivät kielikylpyopetuksessa. Näitä 19 tyhjää vastausta ei otettu huomioon yllä olevassa kuviossa.

Kielikylpylasten vanhemmat kokivat positiivisimmaksi asiaksi kielikylpyopetuksessa tutun ja tiiviin ryhmän koko kielikylpyopetuksen ajan. Tällaisessa ympäristössä lapsen on turvallinen oppia uusi kieli ja harjaantua sen käyttämisessä. Tä-

män pysyvyyden ja jatkuvuuden ansiosta lapsen on helppo aloittaa koulunkäynti tutussa ryhmässä ja solmia pitkäaikaisia ystävyys-suhteita.

Vanhemmat pitivät myös tärkeänä ruotsin ja muiden kielten oppimisen luonnollisuutta ja helppoutta. Kielikylpyopetuksen kautta lapset saavat ruotsin kielen lahjan, joka helpottaa myös muiden kielten oppimista. Vanhemmat ajattelivat myös, että lapselle syntyy positiivisempi kuva muista kielistä, ja heillä olisi mahdollisuus laajaan kielitaitoon. Ruotsin kieli opitaan ilon ja käytännön kautta, jolloin lapset kokevat onnistumisen kokemuksia.

Vanhemmat painottivat positiivisina asioina myös vanhempien aktiivisempaa osallistumista lapsensa kielikylpyopetukseen, lasten rohkeutta käyttää opittua kieltä, kielen oppimisesta saatuja hyötyjä tulevaisuudessa sekä monipuolisia opetusmenetelmiä. Kiitosta saivat myös lahjakkaat ja ammattitaitoiset hoitajat ja opettajat. He kokivat, että kielikylpyopetus avartaa lasten maailmankuvaa ja opettaa heitä suvaitsevaisemmaksi. Saadusta kielitaidosta on myös hyötyä työ- ja opiskelupaikkojen saantiin sekä se antaa mahdollisuuden harrastaa ruotsinkielisissä urheiluseuroissa.

Vertailtaessa noin yhden kuukauden ja noin vuoden kielikylpypäiväkodissa olleiden lasten vanhempien vastauksia kielikylvyn positiivisuudesta, ei suuria eroja ollut havaittavissa. Ainoastaan pieni ero oli vanhempien aktiivisuudessa ja osallistumisessa. Noin vuoden kielikylpypäiväkodissa olleiden lasten vanhemmat nostivat useammin esille vanhempien aktiivisuuden positiivisena asiana kuin yhden kuukauden päiväkodissa olleiden lasten vanhemmat.

Kielikylpylasten vanhemmat kokivat negatiivisimpana asiana kielikylpyopetuksessa suomen kieliopin hallitsemisen vaarantumisen. Vanhemmat olivat huolissaan siitä, että suomen kielioppi saattaa jäädä heikommaksi tai tulla viiveellä. Lisäksi huolta aiheutti kieliopin vaikutus koulumenestykseen ja lapsen mahdollinen puolikielisyys.

Negatiivisia ajatuksia vanhemmissa herätti myös koulun mukanaan tuomat haasteet, sisarusoikeuden poistuminen, suuret luokkakoot sekä hiljaisten oppilaiden

jääminen vähälle huomiolle. Vanhemmat nostivat myös negatiivisena asiana esille Vaasan Keskuskoulun huonon sisäilman laadun, koska kielikylpyoppilailta ei ole mahdollisuutta siirtyä muihin kouluihin opiskelemaan kielikylpykielellä. Pitkät välimatkat sekä kouluun ja päiväkotiin että kavereiden luokse koettiin asioita hankaloittaviksi. Kavereita ei useinkaan asu naapurustossa ja lapsen mennessä kouluun, saattavat koulupäivät pidentyä huomattavasti pitkän välimatkan takia. Aikaisemmin mainittiin vanhempien mielestä positiivisena asiana saman ryhmän pysyvyys päiväkodista yläkouluun asti. Se voidaan kuitenkin nähdä myös negatiivisena asiana, sillä kiusaamistilanteissa luokan vaihtaminen on vaikeaa, ja koulun vaihtaminen mahdotonta. Osa vanhemmista ei tällä hetkellä löytänyt mitään negatiivista sanottavaa kielikylpyopetuksesta.

Vertailtaessa noin kuukauden ja noin vuoden kielikylvyssä olleiden lasten vanhempien vastauksia kielikylpyopetuksen negatiivisuudesta oli hajontaa jonkin verran huomattavissa. Noin kuukauden kielikylvyssä olleiden lasten vanhemmat painottivat enemmän suomen kieliopin mahdollista vaarantumista. Noin vuoden kielikylpyopetuksessa olleiden lasten vanhemmat taas kiinnittivät enemmän huomiota pitkiin välimatkoihin ja kiusaamistapauksiin.

8 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tutkimuksesta kävi ilmi, että vanhempien päätökseen valita lapselleen kielikylpy-päiväkoti, vaikuttavin tekijä oli kielen oppimisen luonnollisuus ja helppous kielikylpytoiminnassa. Toiseksi vaikuttavin tekijä oli tulevaisuudessa saadut hyödyt ruotsinkielestä ja kolmanneksi vaikuttavin tekijä oli paikkakunnan kaksikielisyys. Lisäksi vanhemman sisaruksen aikaisempi osallistuminen kielikylpyyn sekä halu saada lapsesta monikielinen vaikuttivat vanhempien päätökseen.

Yllä mainittujen tekijöiden lisäksi oli havaittavissa, että taustatekijöillä oli jonkin verran vaikutusta kielikylpypäiväkodin valitsemiseen tavallisen päiväkodin sijasta. Pääsääntöisesti kielikylvyn lapselleen valinneet vanhemmat olivat asuneet Vaasassa yli viisi vuotta ja heillä oli positiivinen suhtautuminen ruotsinkieleen, vaikka eivät välttämättä sitä itse osanneetkaan. Suurimmalla osalla vanhemmista oli kouluruotsi tausta ja he käyttivät ruotsia lähinnä työtehtävissä.

Merkittävä osa, 84 % lapsista oli ollut hoidossa kodin ulkopuolella ennen kielikylpypäiväkodin aloittamista. Päätöstä lapsen kielikylpyyn laittamisesta oli mietitty jo varhaisessa vaiheessa, ja varsinainen päätös tehtiinkin useimmiten yli vuosi ennen kielikylvyn alkamista. Kolmella neljäsosalla vanhemmista oli myös alusta asti selvää, että heidän lapsensa menee kielikylpypäiväkotiin. Jäljelle jääneet vakuutuivat kielikylpytoiminnasta tulevaisuuden hyötyjen ja kielen oppimisen luonnollisuuden ansiosta. Puolet vanhemmista oli myös keskustellut asiasta lastensa kanssa ennen päätöksentekoa.

Tutkimuksesta selvisi myös, että vanhemmat kokivat kielikylvyn mukana tuoman sitoutumisen positiivisena asiana. He arvostivat vaikutusmahdollisuuksiaan ja yhteisöllisyyden tunnetta kielikylvyssä. Monet vanhemmista olivat myös sitoutuneet tukemaan lapsensa äidinkielen kehitystä kotona muun muassa keskustelemalla ja lukemalla lapsensa kanssa.

Vanhempien vastauksista kävi ilmi, että noin yhden kuukauden kielikylvyssä olleet lapset osasivat muutamia sanoja ja päiväkodista tuttuja fraaseja. Vanhempien vastauksen mukaan noin vuoden kielikylvyssä olleet lapset taas osasivat paljon

sanoja ja pystyivät jo itsekin tuottamaan lyhyitä, helppoja lauseita. Sekä tämän hetkisessä että odotuksissa kielen osaamisesta päiväkodin jälkeen, vanhemmat painottivat, että lapsi ymmärsi kieltä enemmän kuin itse puhui sitä. Vanhempien odotukset kielikylpypäiväkodin jälkeen kohdistuivat myös arkipäiväiseen kielenkäyttöön ja, että lapsi pärjäisi koulussa kielikylpykielellä.

Tutkimuksen viimeisessä osassa haluttiin myös selvittää vanhempien ajatuksia kielikylpytoimintaa kohtaan. Suurin osa vanhemmista piti kielikylpyä positiivisena asiana. He nostivat esille muun muassa kielen oppimisen luonnollisuuden, jatkuvuuden ja vanhempien aktiivisuuden kielikylpytoiminnassa. Vanhemmat löysivät myös joitain negatiivisia asioita, kuten kiusaamistapauksissa luokan vaihtaminen on vaikeaa, lapsen suomen kieliopin mahdollinen vajavuus ja pitkät välimatkat kouluun sekä päiväkotiin.

Tutkimustulokset ovat suurin piirtein samankaltaisia kuin Mari Bergrothin tutkimuksessa (2007, 12, 15–16, 25, 44–45) ”Kielikylpyperheet valokeilassa”, niiltä osin, joissa tutkimuskohde on ollut sama. Ainoana suurena erona oli, lasten valmistaminen jollain tavalla kielikylpyä varten. Bergrothin tutkimuksessa vain 30 % valmensi lapsiaan kielikylpyyn, kun taas tässä tutkimuksessa 82 % vanhemmista oli valmistellut lastaan jollain tavalla kielikylpyyn. Eroa voidaan ehkä selittää sillä, että Vaasassa ruotsinkieli ja itse kielikylpytoiminta ovat läsnä jokapäiväisessä arjessa. Vaasa on kaksikielinen kaupunki, joten oletettavasti ruotsinkielestä puhutaan lapselle enemmän.

Tutkimuksesta saadut tulokset olivat linjassa odotusten kanssa eikä tutkimuksesta selvinnyt mitään täysin odottamatonta. Ainoana yllätyksenä oli kielikylvyn suuri suosio, 1987 vuoden jälkeen kielikylpytoiminta on levinnyt ainakin 12 kaupunkiin ympäri Suomea. Vaasan yliopiston (2010) mukaan, lapsia on ollut vuonna 2009 kielikylpypäiväkodeissa yhteensä 958. Lapsien lukumäärä on tästä viimeisen kahden vuoden aikana varmasti kasvanut ja tulee tulevaisuudessa kasvamaan kielikylvyn suuren suosion vuoksi.

Tutkimusta voidaan pitää luotettavana saavuttavuuden ja suuren vastausprosentin, 58 %, ansiosta. Vanhemmat olivat täyttäneet kyselylomakkeen tunnollisesti ja

huolellisesti, ja vaikutti siltä, että he olivat käyttäneet lomakkeen täyttämiseen paljon aikaa. Joihinkin kysymyksiin vanhemmat olivat kuitenkin jättäneet vastaamatta ja muutamia väärinymmärryksiä oli havaittavissa.

Saaduista tuloksista nousi esiin vanhempien huoli vain yhdestä kielikylpykoulusta. Kiusaamistilanteissa koulun vaihtaminen on mahdotonta, ellei vaihda paikkakuntaa tai lapsi siirry suomenkieliseen perusopetukseen. Olisi aiheellista miettiä kielikylvyn jakamista alakoulun ajaksi kahteen eri kouluun. Kielikylpypäiväkoteja Vaasassa toimii tällä hetkellä neljä ja kielikylpylasten määrä on jatkuvassa kasvussa, joten miksi ei koulujenkin määrää lisättäisi. Yläkoulussa luokat sekoittuvat jonkin verran, eivätkä pysy täysin samana kuten alakoulussa, joten tästä syystä yläkouluja ei ole tarvetta lisätä juuri tällä hetkellä.

Vaasassa on tarkoitus jakaa kielikylpyopetus Keskuskoulun ja Gerbyn koulun välille lapsen ensimmäisen kahden lukuvuoden ajan. Tarkoituksenmukaisempaa olisi, jos kielikylpyopetus voisi jatkaa Gerbyn koulussa koko alakoulun ajan, eivätkä oppilaat joutuisi vaihtamaan koulua. Tällöin kiusaamistilanteissa olisi kuitenkin mahdollista vaihtaa koulua. Tässä järjestelyssä myös lasten koulumatkat voisivat lyhentyä ja lapsi pääsisi tutustumaan lähialueen muihin lapsiin.

Jatkotutkimuksena tähän tutkimukseen voitaisiin suorittaa vertailuja samankaltaisen tutkimuksen avulla muissa kaupungeissa, tai jopa muissa maissa, joissa on käytössä kielikylpymenetelmä. Lisäksi tutkimuskohteita voitaisiin syventää ja tutkia eri näkökulmista, esimerkiksi lapsen kielen osaamisen odotuksia voitaisiin tutkia lapsen tai päiväkodin henkilökunnan näkökulmasta. Yhdeksi tutkimuskohteeksi voisi myös nousta se, vähentääkö sisarus oikeuden poistuminen lasten lukumäärää kielikylvyssä vai avaako tämä enemmän mahdollisuuksia lapsille, joilla ei ole ollut mahdollisuutta kielikylpyyn sisarus oikeudella aikaisemmin. Lisäksi olisi mielenkiintoista selvittää onko kielikylpypäätös sisarus oikeuden poistumisen jälkeen enää niin yksiselitteistä, sillä tämän tutkimuksen mukaan 75 % vanhemmista ei miettinyt lainkaan tavallista esikoulua kielikylvyn sijaan.

Vaasaa pidetään kielikylvyn keskuksena ja edelläkävijänä. Tämän takia mahdollisia muutoksia kielikylpytoiminnassa olisi hyvä kokeilla Vaasassa, koska kaupun-

gissa on tarvittava asiantuntemus, pitkät perinteet kielikylvyssä ja mahdollisuudet muutokseen. Muutamasta puutteesta huolimatta kielikylpyopetus koetaan erittäin positiivisena asiana ja siitä nähdään olevan paljon hyötyä tulevaisuudessa.

9 POHDINTA

Opinnäytetyön tekeminen oli mielenkiintoinen, mutta haastava prosessi. Aloitimme opinnäytetyön tekemisen keväällä 2011 ja suoritimmekin koko opinnäytetyön toteuttamisen yhdessä, innostavassa ilmapiirissä, toinen toistamme tukien. Molemmat koimme, että opinnäytetyötä oli helpompi tehdä yhdessä kuin erikseen ja pysyimme hyvin suunnitellussa aikataulussa.

Suurimmaksi haasteeksi opinnäytetyön tekemisessä osoittautui kielikylpyä koskevan suomenkielisen 2000-luvun lähdekirjallisuuden vähyys. Kielikylvyn perustajana Suomessa toiminut vaasalainen Christer Laurén on julkaissut paljon kielikylpyä koskevaa kirjallisuutta, mutta ne ovat suurimmaksi osaksi olleet 1990-luvulta. Jouduimme osaksi käyttämään vanhempaa 1990-luvun kirjallisuutta opinnäytetyössämme, sillä uudempaa materiaalia ei ollut saatavilla.

Edellä mainitusta haasteesta huolimatta, oli kuitenkin positiivista huomata, että vaasalaiset päiväkodit ja koulut ottivat meidät mielenkiinnolla ja innolla vastaan. Heistä olikin suuri apu toteuttaessamme opinnäytetyötä ja osaksi heidän panostuksensa ansiosta saimme korkean vastausprosentin kyselylomakkeistamme. Päiväkodit ja koulut olivat kiinnostuneita valmiista opinnäytetyöstämme, ja lupasimmekin lähettää heille linkin sähköpostitse, josta he pääsevät lukemaan valmista työtämme. Lisäksi opinnäytetyön ohjaajana toiminut yliopettaja Hans Frantz, koulun muu henkilökunta, ystävät ja perhe ovat mahdollistaneet opinnäytetyön etenemisen ja valmistumisen. Tässä yhteydessä haluammekin esittää heille suuret kiitokset.

Vaasan kielikylvyssä olevien lasten lukumäärä yllätti meidät ja jouduimmekin tulostamaan kyselylomakkeita odotettua enemmän. Palautuneita vastauksia tuli 112 kappaleesta 65 kappaletta, ja koimme, että kyseinen määrä oli vielä hyvin analysoitavissa. Joitakin kyselylomakkeessa olleita avoimia kysymyksiä olisi kuitenkin voitu muuttaa monivalintakysymyksiksi ja joidenkin kysymysten merkittävimpiä sanoja korostaa, jolloin tulosten analysointi olisi ollut hiukan helpompaa.

Pääsimme kuitenkin itse asettamiimme tavoitteisiin, ja olemme tyytyväisiä lopputulokseen. Opinnäytetyötä tehdessä kehitimme myös omaa ammatillista osaamistamme ja pääsimme tutustumaan erilaiseen varhaiskasvatusmetodiin. Kaiken kaikkiaan opinnäytetyön tekeminen oli positiivinen kokemus, jossa saimme haastaa itsemme sopivissa määrin.

LÄHTEET

Baker, C. 2006. Foundations of Bilingual Education and Bilingualism 4th Edition. Clevedon. Multilingual Matters Ltd.

Bergroth, M. 2007. Kielikylpyperheet valokeilassa – taustat ja odotukset. Vaasan yliopiston julkaisuja. Viitattu 12.10.2011. http://www.uwasa.fi/materiaali/pdf/isbn_978-952-476-204-5.pdf

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet. 2010. Tampere. Juvenes Print – Tampereen Yliopistopaino Oy.

Folkhälsan 2010. Folkhälsans daghem i Hyvinge – Folkhälsanin Hyvinkään päiväkotinäkökulma. Viitattu 5.9.2011. <http://www.folkhalsan.fi/fi/startside/Dataa/Regioner-FI/Uusimaa--Nyland/Hyvinkaa/Aktiviteter-FI/Dagvard-FI/Folkhalsans-daghem-i-Hyvinge--Folkhalsanin-Hyvinkaan-paivakoti/?location=hankoo>

Grandell, C. 1996. Suomalaisten kielikylpyoppilaiden ensimmäisen kielen kehitys. Kielikylpy: Kielitaitoon käytännön kautta, 101-110. Buss, M. & Laurén C. Vaasa. Vaasan yliopiston täydennyskoulutuskeskus.

Harju-Luukkainen, H. 2007. Kielikylpydidaktiikkaa kehittämässä: 3-6-vuotiaiden kielikylpylasten kielellinen kehitys ja kielikylpydidaktiikan kehittäminen päiväkodissa. Helsinki. Hakapaino Oy.

Harju-Luukkainen, H. 2010. Sukellus kielikylpyyn – perustietoa vanhemmille kielikylpylästä. Helsinki.

Hernberg-Mandell, L & Nissi, A. 2011. Lastentarhanopettaja. Huvikummun päiväkotinäkökulma. Haastattelu 7.9.2011. Vaasa.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. 15. uud. painos. Hämeenlinna. Kariston kirjapaino Oy.

Kaskela-Nortamo, B. 2011. Apulaisrehtori. Keskuskoulu. Haastattelu 21.9.2011. Vaasa.

Kielikylpykoulu. 2010. Kielikylpy Pietarsaareissa. Viitattu 5.9.2011. http://kielikylpykoulu.pietarsaari.fi/?page_id=93&lang=fi

Kielikylpy päiväkotinäkökulma Papegojan. 2011. Viitattu 5.9.2011. <http://personal.inet.fi/yhdistys/papegojan/suomi/toiminta.html>

Kirkkonummen kielikylpy ry. 2011. Kielikylpy Kirkkonummella. Viitattu 5.9.2011. <http://www.kirkkonummenkielikylpy.fi/node/20>

Kokkolan kaupunki. 2011. Historia: Sawelan lastentarha 1927 – Hakalahden päiväkoti 2007. Viitattu 5.9.2011. https://www.kokkola.fi/perusturva/paivahoito/paivakodit/Hakalahdenpaivakoti/fi_FI/historia/

Laine, V. & Vilkkö-Riihelä, A. 2005. Mielen maailma 2: Kehityspsykologia. Helsinki. WSOY.

Laurén, C. 2000. Kielten taitajaksi: kielikylpy käytännössä. Jyväskylä. Kopijyvä Oy.

Laurén, C. 2008. Varhain monikieliseksi: kielen oppimisen teoriaa ja käytäntöä. Jyväskylä. Gummerus kirjapaino Oy.

Lepistö, M. & Saha, L. 2011. Lastentarhanopettaja. Satamapuiston päiväkoti. Haastattelu 8.9.2011. Vaasa.

Lindfors, H. 2011. Lastentarhanopettaja. Inkerinpuiston päiväkoti. Haastattelu 13.9.2011. Vaasa.

Lämpä, R. 2006. Päiväkodin kielikylpyopettajan kaksoisrooli: Varhaiskasvattajana toimivan kielikylpyopettajan pedagogisen ja lingvistisen roolin ensisijaisuudesta kasvatuksessa ja kaksoisroolin roolihierarkiassa. Kasvatustieteen pro gradu-tutkielma. Oulu. Oulun yliopisto.

Mattila, J. 2011. Kielikylpy kuumentaa tunteita. Pohjalainen. 41 numero. 4.

Merenkurkun koulu. 2010. Kielikylpyopetus. Viitattu 7.9.2011. <http://www.edu.vaasa.fi/mya/kielikylpy/kielikylpy.htm>

Metsämuuronen, J. 2006. Laadullisen tutkimuksen käsikirja. Jyväskylä. Gummerus Kirjapaino Oy.

Metsämuuronen J. 2009. Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä 4. Jyväskylä. Gummerus Kirjapaino Oy.

Mykkänen, J. 2006. Tutkielmanteon tukisivut: Tutkimusongelma ja tutkimuskysymys. Toim. Saukkonen, P. Helsinki. Helsingin yliopisto. <http://www.mv.helsinki.fi/home/jmykkane/tutkielma/Tutkimusongelma.html>

Mård, K. 1996a. Kielikylpyopettajan kaksi roolia päiväkodissa. Kielikylpy: Kielitaitoon käytännön kautta, 31-45. Toim. Buss, M. & Laurén C. Vaasa. Vaasan yliopiston täydennyskoulutuskeskus.

Mård, K. 1996b. Millainen lapsi hakeutuu kielikylpyyn Suomessa? Kielikylpy: Kielitaitoon käytännön kautta, 71-85. Toim. Buss, M. & Laurén C. Vaasa. Vaasan yliopiston täydennyskoulutuskeskus.

- Mäntymäen koulu. 2011. Kauniasten kielikylpy. Viitattu 5.9.2011. http://www.mantymaki.fi/index.php?option=com_content&task=view&id=51&Itemid=88
- Niemi, E. 2011. Päiväkodin johtaja. Leppätien päiväkot. Haastattelu 9.9.2011. Sipoo.
- Nuolijärvi, P. 1996. Kielikylpykieli ja ensikieli. Kielikylpy: Kielitaitoon käytännön kautta, 59-70. Buss, M. & Laurén C. Vaasa. Vaasan yliopiston täydennyskoulutuskeskus.
- Pekkola, M-L. 2011. Rehtori. Merenkurkun koulu. Haastattelu 8.9.2011. Vaasa.
- Porvoon kielikylpy ry. 2010. Kielikylpy ennen ja nyt päivähoidossa. Viitattu 5.9.2011. <http://www.porvoonkielikylpy.net/6>
- Södergård, M. 2002. Interaktion i språkbadsdaghem: Lärarstrategier och barnens andraspråksproduktion. Vaasa. Vaasan yliopisto.
- Turun kielikylvyn infisivusto. 2011. Turku ja kielikylpy. Viitattu 5.9.2011. <http://kielikylpy.tkukoulu.fi/#>
- Vaasa. 2011 a. Kielikylpyopetus. Viitattu 7.9.2011. http://www.vaasa.fi/Suomeksi/Lapset_nuoret/Varhaiskasvatuspalvelut__Paivahoito_/Kielikylpyopetus
- Vaasa. 2011 b. Päivähoitoon hakeminen. Viitattu 7.9.2011. http://www.vaasa.fi/Suomeksi/Lapset_nuoret/Varhaiskasvatuspalvelut__Paivahoito_/Paivahoitoon_hakeminen
- Vaasan kielikylpy-yhdistys r.y. 2009. Viitattu 28.5.2011. <http://lipas.uwasa.fi/kiky-yhd/kikykykylpy.html>
- Vaasan yliopisto. 2010. Lyhyesti kielikylvystä. Vaasan yliopiston verkkosivut. Viitattu 15.2.2011. <http://www.uwasa.fi/kielikylpy/lyhyesti/vaasassa/>
- Vaasan yliopisto. 2008. Monikielisuuden opintokokonaisuus. Vaasan yliopiston verkkosivut. Viitattu 8.9.2011. <http://www.uwasa.fi/kielikylpy/opinnot/monikielisyys/>
- Vantaa. 2011. Esiopetusta ruotsin kielellä Koskikujan päiväkodissa. Viitattu 5.9.2011. http://www.vantaa.fi/fi/opetus_ja_kasvatus/paivahoito/toimintayksikoittain/myymaki/koskikuja/esiopetusta_ruotsin_kielella_koskikujan_paivakodissa
- Varhaiskasvatus –ja perusopetuslautakunta. 2011. Viitattu 28.9.2011. <http://www1.vaasa.fi/ktweb/>
- Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. 2005. Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus. Saarijärvi. Gummerus Kirjapaino Oy.

Vartio V. 1996. Kielikylpyryhmät Vaasan kaupungissa – kokemukset ja tulevaisuuden visiot. Kielikylpy: Kielitaitoon käytännön kautta, 49-60. Buss, M. & Laurén C. Vaasa. Vaasan yliopiston täydennyskoulutuskeskus.

Vehmakoski, M. 2006. Lapset vieraskielisessä toimintaympäristössä: Tapaustutkimus kielikylpylasten toimijuudesta. Kasvatustieteen pro gradu-tutkielma. Jyväskylä. Jyväskylän yliopisto.
https://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/handle/123456789/18204/URN_NBN_fi_jyu-2006579.pdf;jsessionid=3600EA20D377BFC142E799_AF0B096825?sequence=1

Virtuaali ammattikorkeakoulu 2007. Ylemmän AMK-tutkinnon metodifoorumi: Tutkimuksen reliabiliteetti. Viitattu 4.10.2011.
<http://www.amk.fi/opintojaksot/0709019/1193463890749/1193464185783/1194413792643/1194415307356.html>

Westersten-Blom S. 2011. Lastentarhanopettaja. Pikku Kasarmi. Haastattelu 14.9.2011. Vaasa.

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
 VASA YRKESHÖGSKOLA
 UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

TUTKIMUSLUPA-ANOMUS OPINNÄYTETYÖTÄ VARTEN

OPISKELIJAN TIEDOT:		
Opinnäytetyön tekijä(t): Marika Vesterkvist Marika Sahlberg	Opiskelijanumero: e0800570 e0800567	Koulutusohjelma: Sosiaali -ja terveysala / sosionomi
Osoite: Riihipellonkuja 2 C 9 61280 Jalasjärvi Palosaarentie 16 C 23 65200 Vaasa	Puhelinnumero: 0407772994 0407613387	Sähköposti: marika_vesterkvist@hotmail.com marika.sahlberg@gmail.com
TUTKIMUKSEN KOHDEORGANISAATION TIEDOT:		
Organisaation nimi ja tulosyksikkö: Vaasan kaupungin kielikylpypäiväkodit (Huvikumpu, Satamapuisto, Inkeripuisto, Pikku Kasarmi) Yhteys henkilön nimi, sähköposti, puhelin: Mahdollisen työelämäohjaajan nimi, sähköposti, puhelin:		
OPINNÄYTETYÖN TIEDOT:		
Opinnäytetyön nimi: Kielikylpy – mitkä tekijät vaikuttavat vanhempien päätökseen lapsen osallistumisesta kielikylpyyn? (Nimi voi vielä muuttua)		
Opinnäytetyötutkimuksen tarkoitus: Tutkia mitkä tekijät vaikuttavat vanhempien päätökseen lapsen osallistumisesta kielikylpyyn		
Opinnäytetyön ohjaajan nimi, sähköposti, puhelin: Hans Frantz, hans.frantz@puv.fi, +358 207 663 321, +358 40 743 7584		

OPINNÄYTETYÖN SOPIMUSEHDOT

Opinnäytetyön ohjaus ja vastuut

Vastuu opinnäytetyön tekemisestä ja tuloksista on opiskelijalla. Vaasan ammattikorkeakoulun vastuu rajoittuu opinnäytetyön ohjaukseen. Toimeksiantaja sitoutuu antamaan opiskelijan käyttöön kaikki opinnäytetyön tekemisessä tarvittavat tiedot ja aineistot sekä ohjaamaan opinnäytetyötä toimeksiantajaorganisaation näkökulmasta sopimuksen mukaan. Opiskelija sitoutuu palauttamaan toimeksiantajalle työn aikana käyttöön saamansa luottamuksellisen aineiston opinnäytetyön valmistuttua tai kun osapuolet yhdessä sopien toteavat, ettei yhteistyöedellytyksiä työn loppuunsaattamiseksi ole.

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU

Wolffintie 30, 65200 VAASA
 Puh. 020 766 3300, faksi (06) 326 3002
 info@puv.fi, www.puv.fi
 Y-tunnus 2267669-3

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
 VASA YRKESHÖGSKOLA
 UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Oikeudet tuloksiin

Tekijänoikeus ja omistusoikeus opinnäytetyön tuloksiin ja muuhun aineistoon kuuluvat opinnäytetyön tekijälle. Toimeksiantaja saa käyttöoikeuden opinnäytetyön tuloksiin ja niiden hyödyntämiseen. Opinnäytetyön tekijä on velvollinen raportoimaan opinnäytetyön tulokset toimeksiantajalle.

Tulosten julkistaminen ja luottamuksellisuus

Opinnäytetyö on kokonaisuudessaan julkinen. Mikäli opinnäytetyö sisältää liikesalaisuuksia tai muuta julkisuuslaissa salassa pidettävää tietoa, on opinnäytetyön raportti laadittava siten, että tietojen luottamuksellisuus säilyy. Opinnäytetyön kirjallinen osa voidaan julkaista myös Theseus -tietokannassa Internetissä.

Opinnäytetyön osapuolet (opiskelija, toimeksiantaja, ohjaaja) sitoutuvat pitämään salassa kaikki opinnäytetyön tekemisessä ja sitä edeltävissä tai sen jälkeisissä neuvotteluissa esiin tulevat luottamukselliset tiedot ja asiakirjat sekä pidättäytymään käyttämästä hyväkseen toisen osapuolen ilmaisemia luottamuksellisia tietoja ilman erillistä lupaa.

Opinnäytetyön kustannukset

Opinnäytetyöstä mahdollisesti aiheutuvien kustannusten korvaamisesta sopivat toimeksiantaja ja opinnäytetyön tekijä keskenään. Pääsääntöisesti Vaasan ammattikorkeakoulu ei vastaa yksittäisen opinnäytetyön kustannusten korvaamisesta.

Päiväys: 4.4.2011 Opinnäytetyön tekijän allekirjoitus: Marike Sahlberg
Marika Vestekall

Liitteet: Tutkimussuunnitelma liitteineen

Tutkimuslupa opinnäytetyötä varten

- Myönnetty anomuksen mukaan
 Hylätty
 Myönnetään seuraavin korjauksin

- Kohdeorganisaation nimi SAA esiintyä opinnäytetyössä
 Kohdeorganisaation nimi EI SAA esiintyä opinnäytetyössä

Päiväys _____

Allekirjoitus _____

Nimen selvennys _____

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU

Wolffintie 30, 65200 VAASA
 Puh. 020 766 3300, faksi (06) 326 3002
 info@puv.fi, www.puv.fi
 Y-tunnus 2267669-3

Vaasan kaupunki – Vasa stad

Kasvatus- ja opetusvirasto
Verket för fostran och utbildning
Varhaiskasvatusosasto / Avdelningen för småbarnsfostran

Päätös - Beslut

28.4.2011

Viranhaltija- Tjänsteinnehavare

Varhaiskasvatusjohtaja - Direktören för småbarnsfostran

Pykälä - Paragraf

47/2011

Dno - Dnr

Esittelijä - Föredragande lg

Asia - Ärende

Tutkimuslupa/Marika Vesterkvist ja Marika Sahlberg

Esitys - Förslag

Vaasan ammattikorkeakoulussa sosinomiksi opiskelevat Marika Vesterkvist ja Marika Sahlberg anovat tutkimuslupaa opinnäytetyötään varten.

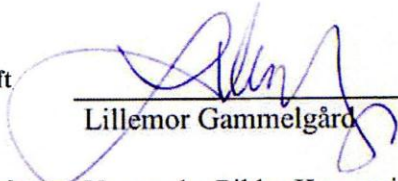
Tutkimuksen tavoitteena on selvittää, miksi vanhemmat haluavat lapsensa kielikylpyyn ja miten vanhemmat suhtautuvat kielikylvyn koulujärjestelmään ja millaisia odotuksia heillä on ruotsinkielen kehittymisen suhteen päiväkodissa vietettyjen kielikylpyvuosien jälkeen.

Tutkimus suoritetaan kyselylomakkeiden avulla Vaasan kielikylpypäiväkodeissa.

Liitteenä tutkimuslupa-anomus sekä alustava opinnäytetyötä koskeva suunnitelma.

Päätös - Beslut

Hyväksyn edellyttäen, että salassapitovelvollisuutta noudatetaan ja että valmis opinnäytetyö luovutetaan varhaiskasvatusosastolle.

Allekirjoitus - Underskrift

 Lillemor Gammelgård
Tiedoksianto - För kännedom

Vapeopla, Pikku Kasarmin pk, Satamapuiston pk, Huvikummun pk, Inkeripuiston pk, M Vesterkvist, M Sahlberg

Lisätietoja antaa – Tilläggsuppgifter ges av

Lillemor Gammelgård, vs. varhaiskasvatusjohtaja, 325 2660

Otteen oikeaksi todistaa

Utdragets riktighet bestyrker

Oikaisuvaatimusohje - Anvisning för rättelseyrkande

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen alla mainitulle viranomaiselle 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista:

Den som är missnöjd med detta beslut kan inom 14 dagar från delfäendet av beslutet framställa ett skriftligt rättelseyrkande till:

Varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunta
PL 2, Vaasanpuistikko 16
65100 VAASA

Nämnden för småbarnsfostran och grundläggande utbildning
PB 2, Vasaesplanaden 16
65100 VASA

TUTKIMUSLUPA-ANOMUS OPINNÄYTETYÖTÄ VARTEN

OPISKELIJAN TIEDOT:		
Opinnäytetyön tekijä(t): Marika Vesterkvist Marika Sahlberg	Opiskelijanumero: e0800570 e0800567	Koulutusohjelma: Sosiaali -ja terveysala / sosionomi
Osoite: Riihipellonkuja 2 C 9 61280 Jalasjärvi Palosaarentie 16 C 23 65200 Vaasa	Puhelinnumero: 0407772994 0407613387	Sähköposti: marika_vesterkvist@hotmail.com marika.sahlberg@gmail.com
TUTKIMUKSEN KOHDEORGANISAATION TIEDOT:		
Organisaation nimi ja tulosityksikkö: Vaasan kaupungin kielikylpypäiväkodit (Huvikumpu, Satamapuisto, Inkerinpuisto, Pikku Kasarmi)		
Yhteyshenkilön nimi, sähköposti, puhelin:		
Mahdollisen työelämäohjaajan nimi, sähköposti, puhelin:		
OPINNÄYTETYÖN TIEDOT:		
Opinnäytetyön nimi: Kielikylpy – mitkä tekijät vaikuttavat vanhempien päätökseen lapsen osallistumisesta kielikylpyyn? (Nimi voi vielä muuttua)		
Opinnäytetyötutkimuksen tarkoitus: Tutkia mitkä tekijät vaikuttavat vanhempien päätökseen lapsen osallistumisesta kielikylpyyn		
Opinnäytetyön ohjaajan nimi, sähköposti, puhelin: Hans Frantz, hans.frantz@puv.fi, +358 207 663 321, +358 40 743 7584		

OPINNÄYTETYÖN SOPIMUSEHDOT

Opinnäytetyön ohjaus ja vastuut

Vastuu opinnäytetyön tekemisestä ja tuloksista on opiskelijalla. Vaasan ammattikorkeakoulun vastuu rajoittuu opinnäytetyön ohjaukseen. Toimeksiantaja sitoutuu antamaan opiskelijan käyttöön kaikki opinnäytetyön tekemisessä tarvittavat tiedot ja aineistot sekä ohjaamaan opinnäytetyötä toimeksiantajaorganisaation näkökulmasta sopimuksen mukaan. Opiskelija sitoutuu palauttamaan toimeksiantajalle työn aikana käyttöön saamansa luottamuksellisen aineiston opinnäytetyön valmistuttua tai kun osapuolet yhdessä sopien toteavat, ettei yhteistyöedellytyksiä työn loppuunsaattamiseksi ole.

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU

Wolffintie 30, 65200 VAASA
 Puh. 020 766 3300, faksi (06) 326 3002
 info@puv.fi, www.puv.fi
 Y-tunnus 2267669-3

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
VASA YRKESHÖGSKOLA
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Oikeudet tuloksiin

Tekijänoikeus ja omistusoikeus opinnäytetyön tuloksiin ja muuhun aineistoon kuuluvat opinnäytetyön tekijälle. Toimeksiantaja saa käyttöoikeuden opinnäytetyön tuloksiin ja niiden hyödyntämiseen. Opinnäytetyön tekijä on velvollinen raportoimaan opinnäytetyön tulokset toimeksiantajalle.

Tulosten julkistaminen ja luottamuksellisuus

Opinnäytetyö on kokonaisuudessaan julkinen. Mikäli opinnäytetyö sisältää liikesalaisuuksia tai muuta julkisuuslaissa salassa pidettävää tietoa, on opinnäytetyön raportti laadittava siten, että tietojen luottamuksellisuus säilyy. Opinnäytetyön kirjallinen osa voidaan julkaista myös Theseus -tietokannassa Internetissä.

Opinnäytetyön osapuolet (opiskelija, toimeksiantaja, ohjaaja) sitoutuvat pitämään salassa kaikki opinnäytetyön tekemisessä ja sitä edeltävissä tai sen jälkeisissä neuvotteluissa esiin tulevat luottamukselliset tiedot ja asiakirjat sekä pidättäytymään käyttämästä hyväkseen toisen osapuolen ilmaisemia luottamuksellisia tietoja ilman erillistä lupaa.

Opinnäytetyön kustannukset

Opinnäytetyöstä mahdollisesti aiheutuvien kustannusten korvaamisesta sopivat toimeksiantaja ja opinnäytetyön tekijä keskenään. Pääsääntöisesti Vaasan ammattikorkeakoulu ei vastaa yksittäisen opinnäytetyön kustannusten korvaamisesta.

Päiväys: 4.4.2011 Opinnäytetyön tekijän allekirjoitus: Mariika Sahlbey
Mariika Vento

Liitteet: Tutkimussuunnitelma liitteineen

Tutkimuslupa opinnäytetyötä varten

- Myönnetty ~~anomuksen mukaan~~ vanhaokasvatusjohtajan päätöksen
28.4.2011 § 47 mukaisesti
- Hylätty
- Myönnetään seuraavin korjauksin

- Kohdeorganisaation nimi SAA esiintyä opinnäytetyössä
- Kohdeorganisaation nimi EI SAA esiintyä opinnäytetyössä

Päiväys: 28.4.2011

Allekirjoitus: [Signature]

Nimen selvennys: Lillemon Gammelgård
vs. vanhaokasvatusjohtaja

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU

Wolffintie 30, 65200 VAASA
Puh. 020 766 3300, faksi (06) 326 3002
info@puv.fi, www.puv.fi
Y-tunnus 2267669-3

Hei!

Olemme kaksi sosionomiopiskelijaa Vaasan ammattikorkeakoulusta, ja tarkoituksenamme on valmistua joulukuussa 2011. Teemme opinnäytetyömme koskien kielikylpyä ja sinne valikoitumista. Lapsesi kielikylpypäiväkoti on yksi tutkimuskohteistamme. Tarkoituksenamme on kerätä tietoa opinnäytetyötämme varten kyselylomakkeiden avulla. Kysely suoritetaan nimettömänä, tietoja ei käytetä muihin tarkoituksiin, eikä luovuteta ulkopuolisille. Kyselyyn vastaaminen on vapaaehtoista, mutta tutkimuksen luotettavuuden kannalta, toivomme mahdollisimman monen vastaavan. Kyselyyn vastaamisessa menee noin kymmenen minuuttia.

Mikäli teillä on jotain kysyttävää tutkimukseemme liittyen, voitte ottaa yhteyttä meihin:

Marika Vesterkvist

marika_vesterkvist@hotmail.com

Marika Sahlberg

marika.sahlberg@gmail.com

1. Missä päiväkodissa lapsesi käy kielikylpyä? Ympyröi oikea vaihtoehto.

- a. Inkerinpuisto
- b. Pikku Kasarmi
- c. Satamapuisto
- d. Huvikumpu

2. Lapsesi sukupuoli? Ympyröi oikea vaihtoehto.

Tyttö

Poika

3. Kauanko olette asuneet Vaasassa?

4. Teidän vanhempien omat kokemukset ruotsinkielestä?

5. Missä lapsesi on aikaisemmin ollut hoidossa? (Esimerkiksi päiväkotia, perhepäivähoitoa, ryhmäperhepäivähoitoa, kotona)

6. Minkä ikäinen lapsi oli silloin, kun teitte päätöksen laittaa lapsi kielikylpyyn? (Ennen lapsen syntymää, heti lapsen synnyttyä, vuosi sitten, hetki sitten yms.)

7. Mietitittekö lapsenne kohdalla tavallista esikoulua? Ympyröi oikea vaihtoehto.

Kyllä

Ei

8. Jos vastasitte edelleen kysymykseen myöntävästi, mitkä olivat ne tekijät, jotka saivat teidät päättämään kielikylpyopetukseen?

9. Onko lapsenne mielipidettä kielikylvystä tiedusteltu jossain vaiheessa ennen päätöksen tekemistä? Vai oliko päätös vanhempien välinen?

10. Valmistelitteko lastanne kielikylpyyn jollain tavalla? Miten? (Esimerkiksi Erkki menee kielikylpyyn-kirjan avulla)

11. Kielikylpy vaatii vanhemmilta omistautumista. Koetko sitoutumisen positiivisena vai negatiivisena asiaan? Miksi?

12. Lapsen osallistuessa kielikylpyyn, on vanhempien tehtävä kotona tukea lapsen äidinkielen kehitystä. Millä tavalla tuette lapsenne kielenkehitystä kotona?

13. Kielikylvyn valintaan vaikuttavat tekijät. Valitse kolme ja listaa ne luettelon alla oleville viivoille: 1. vaikuttavin tekijä, 2. suuresti vaikuttava tekijä, 3. vaikuttava tekijä.

- Paikkakunnan kaksikielisyys
- Tuttavien hyvät kokemukset
- Kielikylvyn opetusmenetelmät
- Kielenoppimisen luonnollisuus ja helppous kielikylvyssä
- Halu saada lapsesta monikielinen
- Ruotsinkieliset sukulaiset
- Lapsi oppii arvostamaan erilaisuutta
- Vanhempien sisarusten osallistuminen kielikylvpyyn aiemmin
- Hyödyt tulevaisuudessa (opinnot, työ jne.)
- Käytännön syyt
- Vanhempien suurempi mahdollisuus osallistua lapsen esikouluun kuin tavallisessa esikoulussa
- Joku muu syy, mikä? _____

1. _____

2. _____

3. _____

14. Valitsitte edellä olevasta listasta yhden vaikuttavimman tekijän, miksi valitsitte juuri sen?

_____.

15. Montako kuukautta lapsenne on ollut kielikylvyssä? (noin)

16. Kuinka paljon lapsesi osaa tällä hetkellä ruotsinkieltä? (ymmärtäminen/puhuminen)

17. Kuinka paljon odotat lapsesi osaavan ruotsinkieltä esiopetuksen päätyttyä? (ymmärtäminen/puhuminen)

18. Mitä positiivista/negatiivista koet kielikylpyopetuksesta olevan? (Esimerkiksi lapsi samassa luokassa lähes koko kouluajan, usein kielikylpylapset osaavat puhua ruotsinkieltä hyvin, mutta kieliopissa saattaa olla vaikeuksia jne.)

Positiivista:

Negatiivista:

KIITOS VASTAUKSESTANNE!